

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

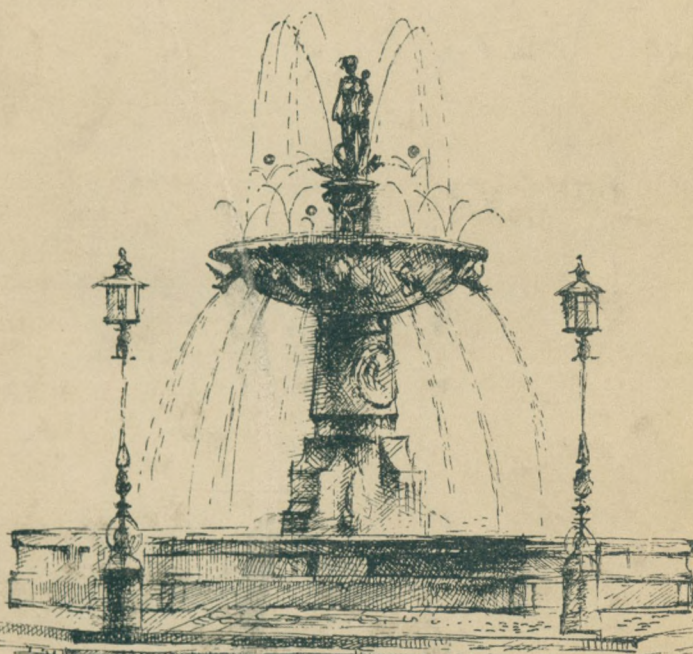
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Raadgivende Ingeniør gennem
50 Aar
TH. GJERSTRUP & S.

* 1904 * 1. Sep. * 1954 *

red
Poul Hanton

Paul Houston.

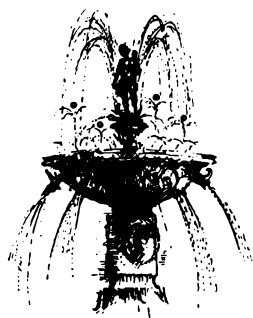
RAADGIVENDE INGENIØR
GENNEM HALVTREDS AAR

TH. GJERSTRUP A/S

1904–1954

VED

POUL HAUTON

KØBENHAVN

1954

POUL HAUTON

Raadgivende Ingeniør gennem fyrretyve Aar	1944
Fra Sort til Hvidt	1944
Industrihuset	1945
Deus ex machina	1946
Tabt og fundet	1947
Fiskekammerater	1948
Griffenfeld	1949
Old England	1950
Tre Rapporter	1951
Resignation	1952
Et Aftenspil	1953

VED HALVTREDESAARS-DAGEN har man Lov til at standse lidt, se tilbage og sende en venlig Tanke til hver den, som blev en Ven og Forbundsfølge i Arbejdet, en Ven, man mindes og her ved den korte Arbejdspause gerne vil sige Tak.

Disse Ord gentages som Indledning her fra Jubilæumsskriftet udsendt paa 40 Aarsdagen; det tør vel gøres, for hvem gemmer Jubilæumsskrifter, og slet ikke i ti Aar.

En raadgivende Ingeniør har paa en saadan fremskreden Dag mange at sige Tak til. Det er ikke alene til Bygherren, for hvem han bygger, det er ogsaa til de Tusinder af „Medarbejdere“ i det ganske Land, lige fra Telefonens ofte upaaagtede unge Pige – der som en Ariadne af vor Tid ved sin Traad fører ham paa rette Vej – til Firmaets Chef, til Autoriteter og Myndigheder, til Mestre og Formænd og til de mange Arbejdere.

Hvad er vort daglige Arbejde andet end at tjene hinanden i Helhedens Interesse.

Modtag da denne lille Bog som en Hilsen og Tak for et lykkeligt Samarbejde.

DET ER BLEVET SAGT FØR: „For at blive til noget, for Eksempel i Amerika, skal man helst have solgt Aviser som Dreng, hvorimod man herhjemme helst maa begynde som Vogterdreng.“

Man ligefrem ser den ny og den gamle Verden i disse to Billeder. Den ny Tid, Amerika, Drengen i Storbyen, jagende rundt med Avisbundtet under den ene Arm, alligevel ekspederende med begge Hænder til højre og til venstre, raabende de allersidste Nyheder ud. Det lille Ansigt lyser af Energi og Foretagsomhed, han er i den korte Tid, det staar paa, som besat af sit Arbejde, er en igangsat Maskine. I intet Arbejde har jeg set Mennesket gaa saa fuldstændig over til at blive eet med Arbejdet som netop Storbyens Avisdreng, naar han rigtig udfolder sig, thi han skal arbejde, inden Tryksværten er tør, som Kunstneren med sin Kalkfarve i den fugtige Puds. Paa mindre end en Time er hans Aviser værdiløse. Først naar den sidste Avis er solgt, er Arbejdet helt lykkedes. Den lille snavsede Lab gramser rundt i Lommens Penge-dynge; Dagen er reddet.

Hvilken Kontrast at gaa over til Danmarks Vogterdreng, at se ud over et stille smilende Landskab. I Baggrunden en Høj med Forfædres Stendysse, der tegner sig som en Silhuet mod den lyse Sommerhimmel. Neden for ligger Engen med den sindige Aa, der bugter sig mod Havet. Her vandrer en Dreng ene om mellem sine Faar. Han kender hver Sten, hver Blomst, hver bosiddende Fugl paa denne hans Jord, for ikke at tale om de ham betroede Dyr. Stendyssen deroppe er hans Tilværelses Centrum, deroppe har han i en lille Fordybning liggende sin Mad for Dagen, heroppe fra sin Trone ser han ud over sit Rige. Som en Enevoldskonge hersker han over det altsammen, de fredeligt græssende Dyr, over den hele Natur og over Stilheden – hersker ved intet at bestille.

Hvad tager en Konge sig for i en saadan Situation. For selv Konger maa have noget at beskæftige sig med. Han dyrker de skønne Kunster, og vor lille Konge her morer sig med Fløjten, den skærer han fra Pilens slanke Gren, og naar dens Stemme fødes og første Gang toner ud over Dalen, da lyser det lille Vildmandsansigt i stor Glæde. Alt græssende ser undrende opad, alt hvad der kan flyve standser et Par Takter i sit Vingeslag, selv Blomsten drejer smilende sit Ansigt lidt, og Stenen skutter sig umærkeligt, men den gør det. – Se dog! – Dansende deroppe om Stendyssen Apollons Søn.

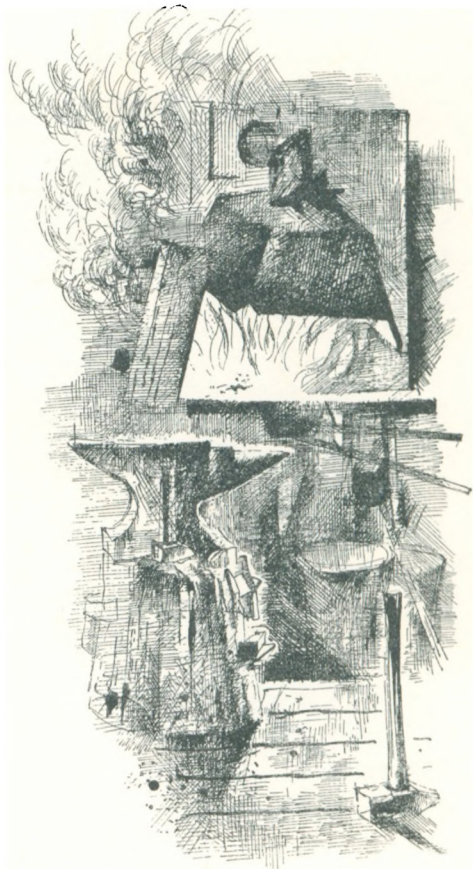
Denne Virksomheds Grundlægger har ikke begyndt hverken som Avisdreng eller som Vogterdreng, men

derimod som Smededreng, men det er ogsaa noget stort, ogsaa noget, der er estimeret, ikke alene blandt Guder, men ogsaa blandt Mennesker.

Den, der har Ilden og Hammeren til Værktøj og samtidig Fantasi, naar ofte langt.

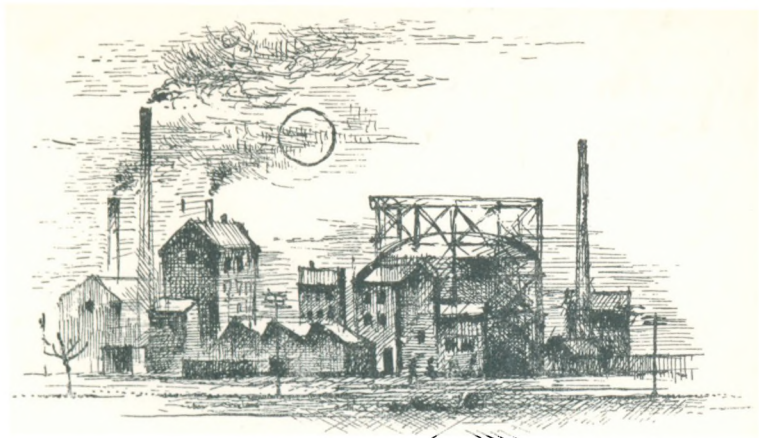
DET VAR SLET IKKE saa gode Tider for 50 Aar siden. Naar en ung Mand efter fem Aars Læretid med ti Timers daglig Arbejdstid fra seks Morgen til seks Aften og en Begyndelsesløn af to Kroner ugentlig, stigende jævnt til seks Kroner, endelig var blevet Svend, blev han som Regel afskediget med det samme. Kunden, der har prøvet det, véd, hvad det vil sige, hvor stor Skuffelsen er for en ung virkelysten Mand at se Fabriksporten lukket. Fra fjortenaars Knægt, blot Barn endnu, havde han levet sig ind i al den Mystik, som en Fabrik rummer, havde lavet de fleste af de Fejl, der skulde laves, havde faaet de Klø, der skulde til, havde faaet Lemmer og Krop tilstrækkelig mærket af Maskiner og Værktøj, saa han kendte Forbindskassen med den grimme Karbollugt ud og ind, havde lært at kende alle Fabrikens Smuthuller, hvor man kunde „tælle den“ o. s. v., kort sagt var udlært, parat til selv at give Kløene tilbage til de ny Lærlinge – netop nu, hvor det var tvingende nødvendigt at tjene Penge, for at den

paabegyndte Skole kunde fortsættes, stod han med alle sine Forhaabninger – ikke indfriet, men erstattet med Arbejdsløshed. Provinsbyens faa Værksteder var forlængst opgivet, alle kendte jo hinanden, vidste, at det kneb at holde de gifte i Arbejde, at det ligefrem føltes som en Lettelse, naar en rejste bort, enten det nu var frivillig eller ved Døden. Jeg mindes begge Tilfælde og en indre Stemme: „Gud ved, hvem der nu faar hans Plads“.

Hvad havde en ung Mand da andet at gøre end at prøve Eventyrlandets eneste store By, dér, hvor Guldæblerne springer paa Kongens Fødselsdag, prøve den slet ikke lette Gang fra Fabrik til Fabrik. Underligt var det at staa der Klokken seks Morgen ved den smalle Dør, som alle maatte passere for Kontrollens Skyld, se dem strømme ind alle de „lykkelige Mennesker“, tænkte man – de havde jo Arbejde – for endelig af Portneren at faa udpeget Værkføreren og af ham at faa sit – Nej!

Tilbageturen gennem de pludselig morgenstille Gader, nu da alle af „Dagens første Hold“ var kommet paa Plads, var tung og blev tungere for hver Dag, der lagdes til. Hvad der fra først af havde staaet som et dunkelt Spøgelse, dette at maatte opgive, at maatte rejse hjem til Barndomsbyen, hvor der slet intet var at gøre, rykkede for hver Dag, der gik, nærmere. Pengepungen, mere og mere slunken, var her det sikre faldende Barometer.

Det er ved saadanne Kriser, at Karakteren træder frem med Trodsen, denne af Viljen rejste Barriere. Bag

denne staar den aarvaagne paa Vagt over for sin Fjende – og vil ikke retirere. Det er en saadan Prøve, der skal til, for helt at komme ud af Lærlingens Svøb – for gennem Svend at blive Mester.

OTTEOGTYVE AAR gammel havde Th. Gjerstrup arbejdet sig gennem Lære, Studier og Arbejde paa forskellige Tegnestuer og startede derefter paa egen Haand den 1ste September 1904.

Det var noget med et Pumpeanlæg, der var hans første selvstændige Forretning, og det meget beskedne Honorar indførtes i en lille Lommebog, der holdt de første Par Aar, saa det forstaas, at det ikke gik saa hurtigt til at begynde med. Fælles med næsten alle unge Teknikere drømte ogsaa Th. Gjerstrup om at gøre en Opfindelse, der kunne give Ære og Mønt, men det er som bekendt ingen Kunst at opfinde; Kunsten er at faa noget ud deraf, og der gik ikke saa faa Aar, før end de Problemer, Gjerstrup i sin Ungdoms Iver havde kastet sig over, begyndte at give positive Udslag. Derimod voksede den raadgivende og projekterende Virksomhed jævnt, og allerede under den forrige Storkrig i Aarene 1914-18 var store Arbejder i Gang.

Det var især inden for Levnedsmiddelindustrien, saasom Fryserier, Konservesfabriker, Oliemøller, Kaffe-

surrogatfabriker etc., som gav fuldt op af Arbejde. Allerede paa dette Tidspunkt havde Firmaet i flere Aar virket som teknisk Konsulent for en stor Del af Landets Andelsslagterier, et Arbejde, der i Tidens Løb fik en meget omfattende Karakter og førte til Nybygning, Ombygning og Modernisering af en stor Række Anlæg inden for denne Erhvervsgren. Firmaet har i alle sine Aar gennem disse Arbejder været nær knyttet til Andelsbevægelsen og saaledes ogsaa ledet Opførelsen af de sjællandske Andelsslagteriernes store Konservesfabrik „D. A. K.“ i Roskilde samt medvirket ved Opførelsen af den store Virksomhed i Ortved for Fremstilling af Foderkager, teknisk Fedt, Albumin etc. Lignende Anlæg er udført for Statens veterinære Forsøgsstation paa den lille Ø Lindholm Nord for Møen.

Men jævnsides med alle disse danske Virksomheder projekteredes og opførtes Anlæg i Sverige, Norge, Finland, Rusland, Polen, England, Irland, Holland og Belgien i visse Perioder i en meget stor Stil. Endvidere kan nævnes, at de Specialmaskiner, det i Tidens Løb var lykkedes at faa konstrueret, efterhaanden havde opnaaet en stor Sukces, saaledes at der ved den anden Storkrigs Udbrud i 1939 ikke var mange Lande i Europa, som Firmaet ikke havde Forbindelse med, ligesom saa fjerne Omraader som Canada, Australien, Sydamerika og Kina staar afmærket paa Firmaets Oversigtskort.

Krigens Udbrud i 1939 klippede alle disse udenlandske Baand over og lammede ogsaa til at begynde

med Foretagsomheden herhjemme, idet mange projekterede Arbejder, som stod for Opførelse, blev lagt til Side. Det var, som om Gjerstrup ikke kunde indstille sig paa dette voldsomme Tilbageslag. Den 4. September 1940, kort Tid efter at han havde passeret sit 64. Aar, døde han paa sit Kontor midt i sit Arbejde, netop saaledes som han havde ønsket at slutte af. I sit Testamente bad han mig som sin mangeaarige Medarbejder om vedblivende at fortsætte. Fra 1917 havde vi delt ondt og godt – mest godt.

— — —

Fjorten Aar er gaaet siden da, hvoraf de første fem med Krigens Livrem om Kroppen. Stadig maatte der laves flere Huller i denne Livrem. Men under en Krig er man taknemmelig, saa længe der er Plads til endnu et Hul længere inde – det mætter trods alt – og det skærper ogsaa.

NU ER ELLERS DETTE at skrive et Jubilæumsskrift – for at tale med Shakespeare – „a dreadful thing“. Hvad bør man sige i Ord ud over dette, at man takker sin Skaber for en „mild Brise fra Biscayen“ og udvide sin Tak til sine Medarbejdere og til alle de venlige Mennesker, man er kommet i Forbindelse med. Dog bør man ogsaa takke de uvenlige, dem husker man næsten allerbedst. Dette sidste er ellers imod den daglige Praksis – ja, man synes ogsaa naturstridigt – men i den gamle Bog staar der noget om, at det skal man gøre; ja, faar man en paa Snuden, skal man bare stikke den frem igen og bede om en til, selv om Modparten har den største Uret.

Men Jubilæumsskrifter er ellers ofte tunge af Ord. „Se dog, hvad vi – eller jeg – har lavet“ – som om ikke mange, mange andre kunde have gjort det samme – selvfølgelig! Og Statistik med mangedcifrede Tal; og Linier, der livfuldt svæver, bugtende i Kurver, fuldender Skriftets Indhold svarende til Krydderiet, der

tilsættes for at faa „avau-l'eau“ op i fjerde Gear. Naar „avau-l'eau“ staar paa Menukortet, lyder det forjættende. Sig til en Mand: „Jeg kommer lige fra en dejlig Frokost, hvor jeg fik en herlig *avau-l'eau*,“ og han vil nikke bifaldende og glæde sig med Fortælleren, hvis han da ikke netop er ferm i det franske og straks er klar over, at det ikke kan være andet end en morsom Omskrivning af den gode gammeldags „Labscovs“, der her er sat til Livs – og anstiller sine Betragtninger herefter.

Se derfor skal Jubilæumsskriftet her, nu da 50 Aars Forløb traditionsmæssigt fordrer et Skrift, kun ved et skønsomt Billedvalg give et lille Indtryk af, hvad der arbejdes med. Det bliver noget i Retning af „songs without words“, hvilket ogsaa er estimeret – ja endog anses for noget meget fint – paa sit Felt.

— — —

Men, og alligevel: „Det kan du ikke slippe med,“ sagde et Par af mine Venner, da jeg forelagde dem disse Tanker, „noget bør du kunne sætte sammen.“ „Javist – hvad for noget for Eksempel?“ Ja, hvad for noget – hva' for no'et, det maa du nok spørge om? Jo, skriv et Causeri om det, der har været og stadig er Grundlaget for din Forretning, det kan der da ikke være noget galt i; skriv om det, der er Aarsag til, at du har det, som du har det; det, som er Aarsag til, at du netop ved de halvtreds Aar „sidder“ – som man populært siger – „paa Flæsket“, for det tør vi vel antyde.

Som ved et Lynglimt oplyste disse prosaiske Ord min formørkede Sjæl: „Paa Flæsket“, ja, men det er jo noget om den kære lovsungne, danske Gris, dette livsvigtige Væsen, som giver selv Statsmænd Anledning til at tage sig sammen og tænke sig om.

Hurra! I har faaet mig ind paa noget af det rigtige, jeg vil skrive lidt om Særimners Efterkommere. Ved I forøvrigt, nu da jeg har Jer her, at Særimner for slet ikke saa mange Aar siden var til Stede i Nordjylland – oppe i Hardsyssel. Jeg har det fra min gode bekendt, Dr. phil. Gudmund Schütte til Eskjær, som har været ham – Særimner – temmelig nær. Hør blot hvad han skriver herom i Festskriftet til Oldforskeren H. P. Hansen, Herning (1949); noget er paa Jydsk, men I, som kan lidt Engelsk, vil have let ved at forstaa det.“

— — —

„Aldrig havde jeg i mine vildeste Drømme anet, at Sæhrimnir skulde spanke lyslevende om i Hardsyssel så at sige den Dag i Dag.

Dog en Dag fik jeg gennem Læge Larsen på den hellige Høj Vihøj Tidende om, at en c. 70-årig Kone, Christine Andersen, i den sallingske Nabobygd Mogenstrup kunde fortælle underlige Ting og Gærninger om gotten Sæhrimnir. Nuvel, jeg axlede flux mit Skind og tren ind i Husmandshuset, hvor jeg traf Christine senge- liggende. Husets Ejer, Hr. Høg, var hendes Måg. Datteren og hendes Børn, to Dreng og en Pige, stod nysgærrige ved Sengen; de fik nyde Indholdet av en Kurv

Æbler, som jeg klogelig havde medbragt for at gøre et gunstigt Indtryk.

Så börjede jeg at udfritte Fru Christine, hvis Forældre stammede fra Hardsyssel eller ialfald havde boet dær.

Nu følger hendes Fortælling:

„Mi Får, han hår fortal ed; a vel ét påsto, te de æ sandfærdig. På en Herrgoer, Nygoer i Ejsing, dær hå mi Får å mi Muer tjent. Nær di sku ha Fræmme, å di høj et nøj å gi dæm, så høj di en stuer Gålt. Så war ed jo, te di tappe æ Bløj å en, å dær sku jo lawes Budding hælle Pöls å de. Dæ wa en Puot ind i æ Goer, å dær høj æ Gålt si Böwl. Så, nær dæ kam en Våwn, så wa de lig möj, enten de wa Fræmme hæller dæm siel, dæ kam kjørend, så begynt æ Gålt å skrig, nær en høt æ Våwn, for så vidst en, te nu skuld en ha æ Bløj tappe å.“

— — —

„Tror du selv paa den?“. „Ja, det gør jeg afgjort, da jeg har paa Fornemmelsen, at jeg i en lignende Tilværelse som de gamle Hardsysselboere vilde have gjort nøjagtig det samme. Har I for Eksempel nogen Sinde smagt Pindsvin?“ „Pindsvin!“ udbrod Vennerne bestyrtet, „du vil da ikke dermed sige, at du har spist Pindsvin.“ „Jo, jo, det har jeg rigtignok. – Jeg var en stor Dreng og fandt det da meget naturligt og fornuftigt. Intet gik til Spilde i mit Barndomshjem. Min Far var Nimrod par excellence; han aabnede mine Øjne for Naturens Skønhed, lærte mig at fiske, lærte mig at jage, at sætte Doner og lave kunstfærdige Fælder. Men

det med Pindsvinet var nu et ganske særligt Tilfælde. Det var en Efteraarsaften lidt før Sengetid. Vi sad derhjemme under Petroleumslampens Skin midt i den

store Stilhed. Hvor kunde det være stille dengang. Far læste „Fyens Stiftstidende“ – for nu er vi paa Fyen i Odense – Mor stoppede Sokker, og jeg arbejdede i Rav, lavede de fineste Smaating, ogsaa det havde min Far lært mig. Da, med ét, hørte vi et dumpt Smæld derude i Haven. Vi fo’r begge op, Far og jeg, med et „det var Rottefælden“ og af Sted med Lygten ud i den stang-

sorte Nat. – „Det er ingen Rotte, min Dreng, det er et Pindsvin.“ Ja, det var et Pindsvin, et stort velnæret Pindsvin; det laa og spjættede lidt med Bagbenene, fuldstændig bedøvet af Staal fjederens haarde Slag over Nakken, rigtig en Bedøvning, der vilde have passet efter Folketingets og Justitsministeriets nye Bestemmelser om Bedøvning. Far tog sin Kniv og aflivede den – som ved en rigtig Gris. Det var den helt rigtige Maade – aldrig noget med at *slaa* et Dyr ihjel. Og kort efter spjættede den ikke mere. Jeg kan endnu mærke dens Vægt, da jeg stod med den løftet i det ene Bagben, den var tung. Underligt saa tung man bliver, naar man er død. Hvor var den pæn, da den senere hang fint flaaet paa det lille Hængetræ, og hvor smagte den godt Dagen efter. Den blev helstegt nærmest som en lille Hare og med brun Sauce. Mor havde ogsaa brunet Kartofflerne.

Ak ja, det var dengang; en mere haardfør Tid, hvor vi ogsaa derhjemme trak Tænderne ud paa os selv eller hinanden, naar de ikke kunde mere.“

„Du glemmer vel ikke Særimner deroppe fra Hardssyssel,“ standsede mine Venner mig, „det med den *herlige* Blodbudding, som du nævnte, du under en lignende Tilværelse vilde have lavet, naar Venner – altsaa saadan nogle som os, vil vi tro – kom paa Besøg; vi sidder og bliver helt sultne efter saadan én blot ved Tanken herom.“

„Ja, det har I ogsaa Grund til, Blodbudding smager bedst, naar man ved, hvordan den er lavet. – Ser I, til

os tre vilde et Par Potter Blod være en passende Portion, og det kan en stor Galt paa fire-fem Hundrede Pund som „Donor“ sagtens undvære af de cirka otte Potter, den har i sig – ja, jeg bruger de gamle Maal, for nu er vi i Hardsyssel og halvandet Hundrede Aar tilbage. Altsaa tænk Jer, at jeg kommer *farende* ind fra Stalden med to Potter dampende Blod. Frem med Gryden, heri tre Pægle Byggryn og et Pund usigtet Rugmel, derefter Blodet under langsom Omrøring. Husk endelig det. Hvis jeg nu var fattig, d. v. s. havde været ude for Misvækst i længere Tid, ja saa fik I ikke mere blandet i, end det jeg har nævnt her – jo to mellemstore Skefulde groft Salt – jeg vilde koge det under jævn Omrøring, og vi vilde derefter sætte os ind og være glade for det.

Men nu er det Jubilæumstid, derfor skal Jeres Budding hæves op i et højere Plan, til et Offermaaltid, med Tilsætning af en halv Skefuld stødt Nelliker, en lignende Portion Allehaande, et halvt Pund Puddersukker, et finthakket Løg paa Størrelse med et Hønsæg, en Spiseskefuld hakket Timian, en kvart Pot Sødmælk og trekvart Pund Ister i smaa Terninger og – som det helt forjættende: trekvart Pund Rosiner – tørrede Æblebidder kan ogsaa bruges, dem har vi billigst fra egen Have – disse sidste maa dog først puttes i, naar Kogningen er ved at være slut. – Se her har I en Jubilæumsbudding, som man kun sætter frem for sine Venner. Og hvis I en Dag bliver stillet over for en lignende hjemmelavet Budding, glem saa ikke at sige Tak til

Madmor, for det er et større Arbejde at lave saadan en, end I tror. Det kan I nok se. I skal sige, at det smager godt og tage en god Portion til, naar hun byder, saa bliver hun glad og ser Jer gerne igen.“

„Ja,“ sagde mine to Venner, „det er meget godt alt det, du her har fortalt, og vi siger saa mange Tak for din „Jubilæumsbudding“, men vi vil nu alligevel gaa hen og faa en Bid Brød, saa kan du imens se, om du kan finde paa noget om Særimners Efterkommere.“

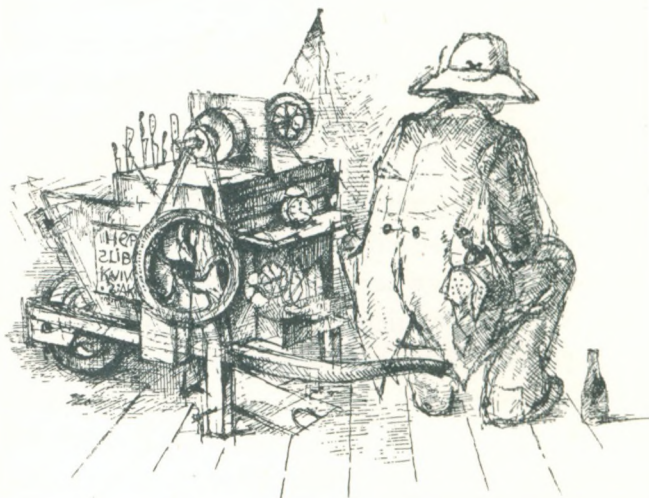
Og saa sidder jeg da her og skal „finde paa“. Jeg vælger at begive mig ud paa en Tilsynsrejse.

MARSK STIG snor sig forsigtigt ud gennem den dystre Hundested Havn, ud i det Daggry, som trods det taagede og raakolde Vintervej maa blive til Dag, vover sig ud over et oprørt Hav i Haab om at finde Grenaa.

Det er første Gang, jeg tager denne Vej, thi Overfarten har her ved Vintertid ikke det bedste Ry. Altsaa er det en Slags farefuld Færd. „Tag for Himlens Skyld ikke den Vej,“ raadede et venligsindet Væsen mig, „alene ved at tænke paa denne Rute faar jeg Gaasehud over den hele Krop, føl selv.“ Og jeg tog hende paa Ordet, og hvad jeg ellers kunde faa fat paa. – Jo, vist var der ogsaa Gaasehud! Se derfor – netop i en Slags Trods – sidder jeg nu her paa Marsk Stig, som har pyn- tet sig med et stort Juletræ i hver af de to Mastetoppe. Skarpe Projektører henleder Opmærksomheden herpaa, saa man for en kort Tid glemmer Stormens Rusken i Barduner og Tovværk. Jeg er som Peder Paars parat til at trodse Neptun og samtlige Elementer. Dækket er stop-

fyldt med Automobiler, lige fra polerede Dollargrin til arbejdsprægede Lastbiler og til en enlig Ambulance, hvor Ledsagerens svage Skygge paa den matte Rude i den dunkelt oplyste Vogn røber, at hun sidder trøstende med den syges Haand i sin. Tankefuldt standser man – har den lange og kostbare Rejse til Specialisten i København mon været forgæves?

Midt i det hele har en gammel, vagabonderende Skærsliber fundet sig en Plads. „Jeg har lige faaet den repareret,“ sagde han og trykkede sig ind til sit dyre-bare Slibekøretøj – et Storm-Petersens Fantasmaskineri. Han sad og gumlede paa noget Smørrebrød, han havde slebet sig til i Gaar. „Det er en væmliig Tur, denne hersens,“ fortsatte han, „sidst ble’ jæ saa sy’ – saa sy’.

Tror De, „Ekskrementerne“ er i Oprør? Hvor kommer Vinden mon fra; jæ' katte li', som det piver i Tovværket.“ Jeg trøstede ham med, at Vinden kom fra den helt rigtige Side, og med Hensyn til Elementerne, saa skulde Marsk Stig nok klare dem.

Kabysdrengen er kejthaandet. Jeg saa det paa min Rundtur. Et rystende Syn at se en saadan Knægt staa og skrælle Kartoffler med venstre Haand. Alle Bevægelser er kontra det, man er vant til. Kartofflen drejer ikke alene avet om, men den ekser samtidig i Drejet ligesom de dansende i gamle Dage ved Femøres-Dansen i Grøndalshuset; og Kniven – en stor og skarp én – gaar modsat ens egen Opfattelse og ligesom paa Jagt efter at faa snittet sig et Par Fingre til. Kabysdrenge Ulykkesforsikring bør efter denne min Observation sættes op. Tjeneren saa uforstaaende paa mig, da jeg senere forlangte kejthaandskrællede Kartoffler til min Bøf. „Det har vi skam ikke,“ svarede han i den øjeblikkelige Forbløffelse over denne usædvanlige Bestilling. At tænke sig: selv spiser han til daglig kejthaandskrællede Kartoffler paa Marsk Stig, og han aner ikke, hvilken Sjældenhed han her er ude for. Hvor glider vi hen?

Skraas over for mig og min Bøf sidder i den ellers næsten tomme Salon et Par Kærestefolk. Han omkring de femogfyre og snusket som en, der sover i Halm og sjældent vasker sig, hun vel femogtredive og virkelig helt pæn. Begge er de oppe paa erotisk Højspænding. De har faaet Kaffe med flere Likører og Cognac'er,

hvilket har gjort Blikket fjernt. Marsk Stig gynger dem overgivent sammen – han paa hende, hun paa ham. „Eja, hvor lystig en Dans.“ De kigger over paa mig, om jeg ser noget. Nej, beroliges de, han synes ikke at se noget, ham med sin Bøf. Og de fortsætter.

Ubegribelige Kærlighed. Nej, det kan ikke være Kærlighed. Alligevel ufatteligt, at hun kan lide det. Hans grove Hænder – jeg vil mene, de er „mere snavsede end mine Fødder“ – overgramser hende paa det grundigste. Kys var ikke Halvdelen. Underligt, men jeg førtes i mine Tanker for en kort Tid tre Hundrede Aar tilbage, gensaa her Adelsfruen Marie Grubbe, der løb af Gaarde med sin Staldkarl. Jo, det maa alligevel være noget med Kærlighed ogsaa. Den store Hovedvej gennem Livet bærer Kærlighedens Navn. Alle andre Veje fører ud fra og ind til denne. Der skal Agtpaagivenhed til at færdes paa denne stærkt trafikerede Vej. Vist maa de nye Trekant-Skilte med fuldt Stop ogsaa være nødvendige ved de mange Indkørsler her.

Hvilken dejlig Modsætning ser jeg paa en isoleret Hjørneplads lidt længere fremme. En ung Moder giver sit Barn Bryst fra Styrbords Side. Undselig søger hun et Par Gange at dække sit Bryst. Ak, kæreste, lad det dog være fremme. Jeg sidder selv og sutter her i mine Tanker. Det mener den lille ogsaa. Instinktivt trækker Barnet omgaaende Silkelivet til Side og borer sine smaa stærke Fingre ind i det spændte Bryst. „Rigtigt du lille, lad os faa lidt mere.“ Det er en lille Pige. De fine lyse-

røde Sløjfer og Baand taler herom – maaske en lille ny „Marie Grubbe“ paa Vej.

— — —

En ældre Fisker gaar forbi mit Bord og hilser mig kammeratlig „Godaw“! Hvor er det venligt med et saadant „Godaw“, dette Samhør, der ligger heri, dette at vi fra først til sidst trods alt er i den samme Baad. Han havde Guldringe i Ørene. Nu da jeg genser dette, som jeg saa ofte saá som Dreng, er det, som er jeg Dreng igen, genfundet noget af den tabte Tid, for jeg har altid syntes, det ikke alene saa godt ud, men ogsaa kønt ud. Guldringe „sparet sammen til“ af ens Kæreste, af hendes som Regel kummerlige Løn – se det er Kærlighed, noget helt andet end ham med „Marie Grubbe“ derovre i Sofaen. Naar jeg „kommer igen“, vil jeg søge mig en Kæreste, der giver mig Guldringe. I god Tid skal min Mor prikke Huller i Øreflipperne og sætte Blyringe i, saa alt er klart, til hun den rigtige kommer med sine Guldringe – svære Guldringe. Glædestraalende, og smaaknurrende, vil hun faa dem snoet ind og ynke mig, hvis det gør lidt ondt eller bare kriller, og efter et Par Dask paa Kinderne vil hun holde mig ud fra sig og sige: „Det pyntede paa dig.“

— — —

Jo vist, der kan opleves en Del paa Marsk Stig.

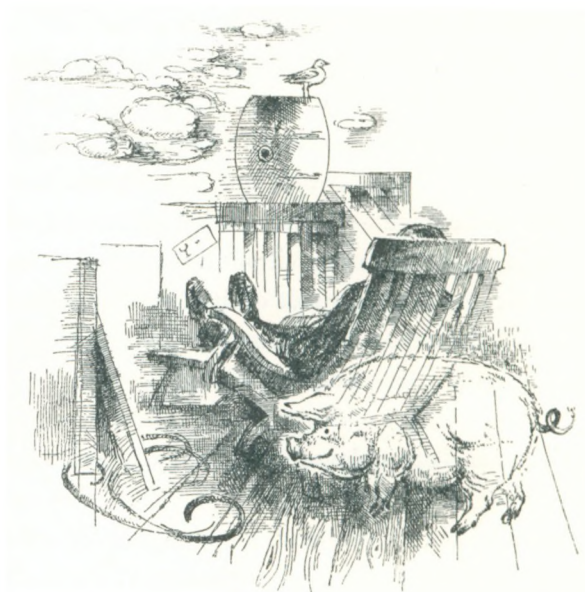
— — —

Oppe paa Dækket var der ikke en Sjæl. Jeg forsøgte at „runde“, men forude stod en uafbrudt Regn fra de

brudte Søer. Jeg slog mig ned midtskibs et Sted i Læ, hvor der stod en forladt Liggestol mellem en Del stablet Gods. Her kunde jeg sikkert sidde i Fred uden fremmede Indtryk. Jeg syntes allerede at have set nok.

Maaske er jeg faldet i Søvn, men jeg kan ikke have siddet ret længe, før jeg hørte en dæmpet Kalden. Det var ikke et Menneske, denne Kalden kom fra. Det lød, som naar vi som Børn talte Røversprog: „Dou – ou – u“.

Jeg kiggede og saa, at der lidt til Siden for mig stod to Tremmekasser. Det var underligt, at jeg ikke havde set disse, da jeg satte mig. I den ene var der tre mindre Grise, den ene lidt større end de to, derfor næppe af

samme Kuld. De laa der og smaasov og søgte at varme hinanden. Den ene – og det er *lille g* – vrikkede sig halvt op, vagtsom med rejste Ører, utvivlsomt som Leder af den lille Trup.

I den anden Kasse var der blot en eneste Gris, og han var temmelig stor, mere end dobbelt saa stor som de smaa. Han saa meget vax ud – og det er *store G*. Det var ham, der havde kaldt paa mig: „Ved du noget om, hvad det er for noget, jeg og de tre Sovetryner her ved Siden af er kommet ud for. Hvor skal vi hen, og hvorfor ryster og gynger Jorden saadan under os?“ *Lille g*, saa jeg, rykkede nærmere for at lytte med.

„Det kan jeg godt fortælle,“ svarede jeg, „I er paa et Skib, der hedder Marsk Stig, der er saa flad i Bunden som en Hollænder, derfor gynger det saa meget. Følg derfor alle Grises Valgsprog: „Hold Ørene stive og Halen krøllet.“ Og hvor tror I, Rejsen gaar hen? Til Grenaa! Der er endnu en Times Sejlads.“

„Til Grenaa,“ sukkede *lille g*, „hørte du det, *store G* – til Grenaa – det er dog forfærdeligt.“ „Saah’, hvorfor det?“ spurgte *store G*. „Jo, det er en farlig By at være i. Det er der, Lastbilerne kører tværs igennem Husene, det stod i Avisen fornylig.“ „Aah, Snak, det var et enligt Uheld; Grenaa passer udmærket som Udgangspunkt for min Mission. Ryk dig endnu nærmere, saa skal vi to snakke sammen for at faa Tiden til at gaa. Jeg har længe siddet og kikket paa dig, medens du sov. Hvad er du i Grunden for en Kammerat?“

Dette at blive kaldt Kammerat af en meget større Gris kvikkede *lille g* op. „Ja-e, jeg er altsaa en lille Gris.“ „Ja vist, det er forlængst gaaet op for mig, men jeg kan ikke se, om du er en Dreng eller en Pige.“ „En Pige,“ gispede *lille g* og blev helt rød i Kinderne, som om det var en Ulykke. „Ja – Ja,“ svarede *store G*, „det skal du saamænd ikke rødme over, jeg spurgte blot; for naar du er en Pige, vil jeg undgaa at bande; jeg rejser med visse Instrukser og en Grundbog, forstaar du.“

„Tak,“ sagde *lille g*, „det er pænt af dig, men nu du kender mig, bliver du ikke fornærmet over, at jeg spørger, hvad du er for en. Jeg ser nok, at du ogsaa er en Gris, men hvordan er det med dig, er du en Dreng eller en Pige? For hvis du er en Pige, kan vi tale mere fortroligt sammen.“ „Det er et nærgaaende Spørgsmaal til saa stor en Gris som jeg, men jeg tilgiver dig i din Ungdom – jeg er hverken Dreng eller Pige. Det er dette *hverken-eller*, der har gjort mig til det, jeg er, bragt mig til den yderste venstre Fløj – gjort mig til Kommunist. Jeg var kun et lille og værgeløst „Drengsbarn“, da en haandfast Karl gjorde mig til Galt – skammelig Adfærd! Han syntes nu ogsaa selv, at det var Synd, tror jeg, for han sad samtidig og mumlede noget om, at en Mand – han mente vel en Gris – skal være glad, saa længe han kan blive Far. „Nu er det Nat med dig,“ sluttede han – det var mig.“

„Jamen, du skal bare tænde Lys, saa gaar det nok,“ fik *lille g* i en Fart indskudt og saa meget stolt ud over

dette kvikke Indfald. „Aah Herregud, du er slapotoski et lille Vrøvl; det hjælper ikke et Kuk.“ „Nu bandede du jo alligevel,“ sagde *lille g*, „det maa du ikke, for saa fanger du ingen Fisk; det siger den gamle engelske Forfatter Izaak Walton i sin Bog „Den fuldkomne Fisker“. Hvad var det ellers for en styg Ed, du brugte.“

„Den er fra Rusland og er legaliseret, forstaar du – den findes i min Grundbog – men hvad var det, du talte om „at fange Fisk“? Er du mon klar over, at det med Fisk er noget af det værste, man kan sætte for en Gris. Hold dig fra det, siger jeg; det nye Slakterilaboratorium bliver saa fintmærkende, at det paa tyve Meters Afstand kan fornemme, om en Gris har været i Nærheden af en Fisk. Sker det med dig, kommer du aldrig til England paa Grund af Fiskesmag.“

Lille g blev meget betænkelig ved at høre dette og hviskede næppe hørligt som for sig selv – rigtigt paa Ungpigevis: „Og jeg, som elsker England og ofte drømmer om at komme derover og blive forlovet med et engelsk Svin til Gentleman.“ „Hvad er det dog for noget usædvanligt Sludder, du der siger,“ svarede *store G*, „du synes at være et overromantisk Gemyt, taler om at elske – i England er det saadan, at dér findes der intet Sexualliv, kun Varmedunke – ja saadan siges der. Hvis du derfor er ude efter at gøre Indtryk paa det stærke Køn, saa bliv herhjemme og beflit dig paa at blive en køn og tiltrækkende Gris. Du kender selvfølgelig ikke Historien om Augusts Gris paa Jungshoved?“ „Nej, det

tror jeg da ikke, den er vel ikke uartig?“. „Nej, den er taget lige ud af Livet, altsaa er den sand, for jeg kender August og hans Kone Inger og deres Gaard.

— — —

Hugh var en respektabel ung Orne, udstationeret, som det hedder. Han modtog Besøg af „Damer“ mod Betaling – altsaa en Slags mandlig Prostitution. Hugh selv fandt dette usømmeligt, men August sagde, at det kunde ikke være anderledes. „Husly, Kost og Pasning, det er dyrt,“ sagde August, medens Hugh paa sin Side beskyldte August for at være en første Klasses Alfons – ja, Bordelvært; han vilde ikke være forpligtet til at tage mod hvem som helst. „Ja, det faar vi at se,“ sagde August. „Ja, det faar vi vel,“ sagde Hugh, „men det er da ellers mig, der bestemmer Farten i denne Sag.“

Det spurgtes jo snart, at Hugh modtog Jungshoveds „Damer“, og en skønne Dag kom Lasse dernede fra Bønsvigskoven med sin So. Nu var det saadan med Lasse, at hans Grise var af samme Type som dem, der gik i Skoven paa Gøngenhøvdingens Tid, og det er jo nu tre Hundrede Aar siden. Lasse selv havde aldrig været uden for Jungshoved; hans Far, Farfar og helt tilbage heller ikke, og Gaarden selv var gammel som Slægten. Saa ved vi jo nok, hvordan den saa ud. I Lasses Gaard skete der ingen Forandringer, alt gik uforstyrret som tilrettelagt i Tidernes Morgen. Grisene derfor ogsaa højst besynderlige, mere Hoved end Krop og paa høje Ben. Slet ikke Grise efter Hughs Smag.

Nu havde Lasse imidlertid hørt noget om Hugh, noget om nyt Blod m. m., og efter et Krigsraad derhjemme kom han nu til Hugh med sin So. Hugh havde forlængst vejret, hvad der foregik derude i Gaarden. De snakkede om Prisen. Underligt, at der kan være saa stor Forskel paa Mennesker. Hvad den ene synes er billigt, synes den anden er dyrt; men omsider fandt de hinanden, og Lasses So blev gennet ind i Forrummet til Hugh's Sti. „La' hende nu blot gaa lidt her, at de kan blive varme paa hinanden,“ sagde August, „imens gaar vi ind og faar os en Hjertestyrkning.“

Da de kom tilbage, bemærkede August godt, at Hugh skelede ondt til ham, men han tænkte, at det var, fordi han havde ladet ham vente. „Men nu skal du se,“ sagde August til Lasse, „nu hejser vi Lemmen op ind til din So; det skal blive Sjov at se, for Hugh har aldrig set en saadan So før, det skal jeg love for.“

Og Lasses So trippede frem i Lemmens Aabning, der ikke gav Plads til stort mere end til det store Soansigt; men der stod hun nu fuld af Forventning, medens et lokkende Smil for rundt i hendes kalejdoskopiske Ansigt – ud fra de skælmske Øjne ned om de fyldige Kinder – der var store som dine Skinker, *lille g* – videre frem langs Mundvigene, krydsende rundt om den beskidte Tryne og tilbage op langs Panderynkerne. Ej for et lokkende Smil nedarvet fra gammel Tid, ført hviskende frem fra So til So under et forjættende: „Saadan skal du gøre, saa farer du vel.“

„Hov! sover du, *lille g*, jeg synes, du er saa stille, nu skal du høre godt efter, for nu kommer det interessante, det du skal lære noget af.“

„Nej, jeg sover ikke,“ svarede *lille g*, „men jeg er virkelig helt skamfuld paa mit Køns Vegne, at hun vilde bære sig saadan ad, den Somikkel.“

„Ja, der sagde du noget forstandigt, *lille g*, jeg har længe ikke kunnet finde det rigtige Ord; hun var over al Maade beskidt, det gjorde ikke Sagen bedre. Hugh sad paa Enden midt i sin Sti. Maalløs stirrede han paa den mærkelige Fremtoning i Lemmens halvmørke Aabning, som nu for anden Gang lod sit Pepsodentsmil fare

rundt i Ansigtets Krinkelkroge, denne Gang sluttende med et lille lokkende Øf. Drømte han? Han huskede fra lille noget, der var læst op for ham, noget om Dronningens Vagtmester, Gøngehøvding, Ib, en Masse ufredelige Svenskere og saa Kulsoen. Du Alstyrende, det maatte være Kulsoen selv, denne væmmelige paatrængende Figur. Indlade sig med hende? Aldrig i Livet. Han kiggede bagover og saa bebrejdende paa August: „Hvor kunde du dog nænne det.“

„Det var da underligt, han synes ikke at kunne li' hende,“ sagde August, der samtidig skelede til Femkronesedlen, som Lasse stod med i Haanden, for Lasse var en forsigtig Mand, der ikke betalte, førend han havde fat i den rigtige Ende.

Da rejste Hugh sig op i hele sin Majestæt, maalte hende Kulsoen med hvasse Øjne, skar en over al Maade nedsættende Grimasse, vendte sig – og gik langsomt over i Stiens modsatte Hjørne. Her skjulte han sit Ansigt og stod og surmulede. August gav ham nogle Dask over Nakken og formanede ham til at mande sig op, men Hugh var hverken til at bide eller stikke i.

Lasse saá paa August. August saá paa Lasse, medens Blikket strejfede Femkroneseddelen, som Lasse lempede ned i Vestelommen. Ingen af dem sagde noget. I Stilheden hørtes blot et sidste hendøende Øf derovre fra Lemmen. Det var intet Forventningsøf som før, men et Forsagelsens Øf: „Lasse, lad os gaa hjem.“ – Og Lasse gik hjem med sin So, hjem til de kendte Enemærker,

for her at fortsætte i de gamle, vante Spor. Han var i Grunden slet ikke ked af det. Han havde sine fem Kroner i Behold og havde reddet sig et Par Kopper Kaffe med Bagværk, Cognac og en Cigar.

„Hvorledes gik det,“ spurgte „vor Mor“, da Lasse kom hjem, „jeg syn’s hun ser mig noget duknakket ud.“

„Det ble’ heller ikke til no’et,“ sagde Lasse.

„Naa-h, det var da underligt; vi plejer ellers ikke at være saa knibske her paa Jungshoved.“

Hun maa have tænkt paa sine egne yngre Dage.

„Næ-e,“ sagde Lasse, „det mindes jeg nu heller ikke, mæ’n – hu’ ku’ skutte li’ ham.“

„Ja,“ sluttede *store G*, „længere er denne for dig saa lærerige Historie ikke. Hvad synes du om den?“ „Jeg synes, at du var lidt dristig, jeg er jo dog en ung Pige. Jeg vil haabe, at mine to Søkende, som ligger og sover her i min Kasse, ikke har hørt noget.“ – „Sover I,“ spurgte hun ned over *de to* for at sikre sig. „Ja-e!“ svarede de begge og fo’r lyslevende op. *Lille g* saa bebrejdende paa *store G*, som svarede med et svedent Grin. „Ja, du morer dig, men jeg har Ansvaret for *de to Pigebørn* her. Der er virkelig Ting, man bør gaa stille med.“ *De to Pigebørn* øffede op: „Det vidste vi da godt noget om, *lille g*, vi synes, det var en spændende Historie.“ „Ja,“ sukkede *lille g*, „jeg har godt mærket, at I er noget lette paa Traaden, men læg Jer nu pænt ned og sov videre.“

„Næ, vi vil ikke, vi vil høre mere!“

Store G følte sig som Dagens Mand, nu havde han et Auditorium paa tre Pigebørn foran sig.

„Ja, ja,“ begyndte han, „jeg kan mange lystige Historier, men da I er saa unge og uerfarne, vil jeg vælge nogle med belærende Indhold.“ „Aa nej“, sagde *de to*, „helst nogle, der er lidt – – – ja, du ved nok, *store G*, for du er en rigtig „Guttermand“.“

Lille g gjorde Tegn til *store G* om at holde sig paa Maatten, hun var ikke helt sikker paa hans Dømmekraft, for han var jo en Galt, hverken det ene eller det andet. Ved dette gaar det meste af den Ærbødighed og Finfølelse, der ellers er Kønnene imellem, tabt – den gode Tone, det fine Ordspil.

Store G havde mistet dette „savoir vivre“, han vilde sikkert tale, som talte han til ligestillede, altsaa tale lige ud af Posen. *Lille g* følte sig meget beklemt, men det er jo kun Tegn paa, at hun var af „fint Stof“, vilde blive en „fin Dame“. Hun vilde ende som professionel Jomfru, om ikke hun fandt den helt rigtige Mand.

Store G satte sig i en docerende Stilling, men forvirredes af *de to Pige børns* Trippen omkring. De var noget saa ellevilde nu, da der saa ud til at blive Bal i Haven; det var umuligt at holde sammen paa Tankerne, hvorfor hans Indledning blev noget ukontrolleret.

„Ja,“ begyndte han, „I maa pinedød være rolige og høre efter. Lad være med at fare saadan om i Kassen. Sæt Jer stille ned paa Jeres – – –!“ Her blev en kvart Takts Pavse. Hjertet sank i Livet paa *lille g*. *De to* stod bomstille i samme Øjeblik – hva’ var det? – der var noget! – og *store G* blev hed om Ørene; der var dog alligevel lidt Ridderlighed tilbage i ham. Men nu havde han startet, nu gjaldt det om at fortsætte, som om intet særlig var sket. Og han fortsatte: „Ja, dér var jeg nok lige ved at sige noget, der er saa naturligt, at I maaske kunde tage Skade af det. Jeg siger maaske, blot som Talemaade, for I kender det lige saa godt som jeg. Dog, jeg ved jo ikke, hvorledes Jeres første Opdragelse er forløbet, hvilket Standpunkt I staar paa. Det, jeg var lige ved at sige, kan siges paa saa mange Maader.“

„Jamen kan du saa ikke sige det paa nogen af de andre Maader,“ lo *de to* – „holde en lille Forelæsning

over det berømte Ord – som vi godt kender – dej tommelei med dig,“ drillede de ham.

Store G, der følte, at nu var det om at redde Skindet paa Næsen, stillede sig alvorligt an og begyndte sin Forsvarstale. „Ser I, hvis man er født – ja det ved I nok hvad er, det er noget med blaat Stempel – saa sætter man sig altid paa sin popo. Dette Ord kan I altid bruge, skønt det blandt jævne folk anses for ufint at sætte sig paa noget, der er saa fint. Men saadan er det nu. En Prinsesse for Eksempel sætter sig altid paa sin popo. En Overhofmesterinde mener ogsaa at have Ret til at sætte sig paa sin popo. En Kammerjomfru vil nok vælge at sætte sig paa Halen, medens Pigen i Køkkenet uden Rødmen skvatter paa Numsen, Gumsen eller Gumpen, tre Ord, I kan bruge i Flæng. En Staldmester vil sætte sig paa Bagen, medens Staldkarlen dratter paa Rumpen. Jævne Folk foretrækker som Regel ganske enkelt at sætte sig paa Enden. Endelig er der saa Bernhard Shaw, der lader Blomsterpigen Liza Dolittle sætte sig paa det, som I mente, jeg var lige ved at sætte Jer paa før, og det, som I tre „Spidselærker“ selv sidder paa, og som ingen af os tør sige. Og nu er det altsaa Spørgsmaalet, hvad I tre helst vil sidde paa af alt det, jeg her har nævnt – lad mig høre.“

De to morede sig over al Maade, men *lille g*, som var blevet fornærmet – Spidselærke? hvad bildte han sig ind – tog straks Sagen i sin Haand og betydede *de to* lattermilde, at hun nok skulde svare:

„Hvad jeg ikke sagde før, men som jeg tænker nu; du er en sammensat Natur, *store G*, paa den ene Side rar, paa den anden en rigtig Børste. Der er virkelig Grænse for, hvad man kan sige, naar mindreaarige er til Stede. Jeg er rædselsslagen ikke alene over dig, men ogsaa over Jer to Pigebørns Opførsel her paa selveste Marsk Stig. Ubegribeligt saa meget unge Piger ved; hvor har de det dog fra? Noget af det maa være medfødt, være vævet ind i det kvindelige Instinkt.“

De to sad og saa tilpas frække ud og begyndte at nynne „Who is afraid of the big bad wolf – – –“, og den mest forslagne spurgte med en paataget uskyldig Mine: „Maa vi ikke lige spørge om noget?“ „Jo, lad gaa, men ganske kort,“ svarede *lille g*, som ved denne Imødekommenhed haabede at bringe Ro over Gemytterne. *De to* hviskede lidt sammen, viftede med Brynene sigende saa meget som „den er mægtig“ og spurgte saa: „Vi vil gerne vide, hvad en Abbedisse sætter sig eller skvatter paa.“ De kunde næsten ikke faa det sidste frem for bare Grin.

„Nej, det er dog for galt,“ protesterede *lille g*, „det skal du ikke svare paa, *store G*,“ hun frygtede det aller værste. Men *store G* syntes, det var et sjovt Paafund og gik ind paa Spøgen, dog ved meget hensynsfuldt at svare: „En Abbedisse har intet hverken at sætte sig eller skvatte paa, hun er hævet over noget saa profant.“

Se dette var jo dog et helt pænt Svar, men næppe var *lille g*'s taknemmelige Øjekast naaet gennem Trem-

merne ind til *store G*, førend *de to* faldt ind: „Nej, véd du hvad, *store G*, nu er du ikke pingeling; du vil da vel ikke bilde os ind, at en Abbedisse ikke har noget i Tru – – – – –.“ Dette sidste druknede i den vildeste Lystighed, saa ingen udenforstaaende kunne opfatte, hvad *de* vrøvlede om. Men *lille g* var klar over, hvor *de* vilde hen, hun drev omgaaende *de to Tøse* en over Nakken med et „Vil I tie, I to smaa Skovsvin.“

Dette fandt *de to* meget fornærmeligt; Skovsvin er et meget nedsættende Ord, som kun bruges om Mennesker. *De* tumlede over i Kassens ene Hjørne og sad her og mumlede noget om, at *de* vilde klage til Baconkontrollen, naar *de* kom i Land; der var ingen Mening i, at *de* ikke maatte slaa Gækken løs, nu *de* var til Søs. Dette rørte dog ikke *lille g*, som kommanderede: „Sæt Jer værsgo ned paa Jeres – – –.“

Nej da! atter det famøse Ord. Hun standsede brat op – ja, hvad skulde *de* sætte sig paa, det var jo netop det, denne mærkværdige Samtale drejede sig om. Men hun tabte ikke Fatningen og fortsatte: „Ser I, en Abbedisse kan kun tænkes at skvatte eller dratte, hvis hun en Dag paa sin stille Vandring ved at dreje om et Gadehjørne pludselig skulde staa over for Hs. Maj. Fanden i egen høje Person, og dog vil det i alle Tilfælde blive ham, der først gaar paa Maasen.“

„Bravo, *lille g* – et nyt Ord – du kan jo ogsaa,“ himlede *de to* op, „hvor kan du dog have lært det?“ Skulde

du mon selv have prøvet dette paa Danseskolen og dine Ungpigeballer?”

Store G havde svært ved at bevare Alvoren under dette Ordspil. Det var et Par balstyriske Pigebørn – langt forud for deres Alder. Sikke et Humør. Han fumlede med et Grin som vendte han en Skraa i Munden.

Lille g lod sig dog ikke gaa paa, men fortsatte uforstyrret: „Sætter Jeres Abbedisse sig, da er der kun et eneste, hun kan og vil sætte sig paa, og det er paa sin podex. Det er Latin, men naar man taler Latin, kan man sige de besynderligste Ting uden at støde an.“

Store G sad efter denne Belæring og saa dum ud. Latin kunde han ikke meget af. Det stod der heller ikke noget om i hans Grundbog. *Lille g* havde sat ham til Vægs i *de to Pigebørns* Nærværelse, og det ærgrede ham noget.

„Men,“ sluttede *lille g* henvendt til *store G*, „du spurgte ved Afslutningen af din Forelæsning om, hvad vi Grise af alt det, du havde nævnt, vilde foretrække at sætte os paa?”

„Øf,“ sagde *store G*.

„Ja, du siger bare øf, men hør: Vi synes ikke, vi bør efterabe Menneskene med nogle af disse mange Kunstord, det naturligste maa altid være det rigtigste, vi Grise vil foretrække at sætte os paa Skinkerne, det er der forresten flere blandt Menneskene, der ogsaa gerne vil gøre, nu da Amerika betaler saa godt for disse; men ellers henstiller jeg til dig, *store G*, at føre din Tale ind paa noget mere sømmeligt.“

„Aa, skab dig ikke,“ sagde *store G* noget fortørnet, „du følger slet ikke med Tiden; dine to Ungmøer her taaler en Del, det skal jeg svare for.“

„Ja-e,“ øffede *de to* i Kor, „der skal meget til, inden vi rødmer, fortæl mere, *store G*.“

„Ja, der kan du selv høre, *lille g*, de er allerede paa Linie med Studinerne paa Oxford Universitet – kender du ikke den?“ „Nej,“ sagde *lille g*, „jeg opgiver; du er en forfærdelig Galt, fortæl du bare løs, jeg vasker mine Fortæer.“ „Ja-e! fortæl, fortæl,“ heppede *de to Pigebørn* og satte sig paa Skrømt andægtigt til Rette, for nu maatte det helt *store* gerne komme.

— — —

Store G rømmede sig lidt: „Ser I, det, jeg nu vil fortælle, har staaet i selve Avisen, endda i Times, I ved den store engelske Avis, der er skrevet med saa smaat, at man ikke kan læse den uden at have et Forstørrelsesglas for at finde ud af det. Jo, nu skal I høre: Der var for ikke saa lang Tid siden tolv Oxford-Studenter, der fik den Tanke at lade en blufærdig ung Pige nedlægge en Krans af Figenblade paa Dr. Thomas Bowdlers Grav i den walisiske By Oystermouth for dermed at mindes Manden, der rensede Shakespeares Manuskripter for dristige og stærke Ord. Planen strandede, fordi man ikke kunde finde en blufærdig ung Pige blandt Oxfords Studiner. Det eneste Krav, man stillede til hende, var, at hun kunde rødme ved at høre et af de dristige Ord, som Dr. Thomas Bowdlers Censur fjernede fra Shakes-

peares Værker. Men denne ene Betingelse kunde ingen Studine i Oxford opfylde.“

„Hva' synes I saa om den,“ spurgte *store G*, „er den ikke god at faa Forstand af?“ „Den er piving,“ sagde *de to*, „nej, hvor du kan mange sjove Historier.“

Men *lille g* sagde med en spids Mine: „Man skal høre meget, inden Ørene falder af.“

„Aah ja!“ svarede *store G*, „den, der som du tidlig og silde pukker paa sin Dyd, faar nu ikke meget ud af Tilværelsen. Humor og et lille Sidespring en Gang imellem er Livets Krydderi, kaster Solstrejf over Tilværelsen, faar meget til at gaa lettere.“

Nu talte du om at høre meget, inden Ørene falder af, uden at vide, at du her berørte et for os Grise meget vigtigt Spørgsmaal. Du er slet ikke saa fin, som du tror – jeg mener i fysisk Henseende. Bliv ikke for-tørnet, naar jeg siger, at der ikke er meget Yorkshire-Race i dig; dine Ører er alt for store.“

„Mine Ører,“ udbød *lille g* bestyrtet, „hvad i Al-verden er der i Vejen med dem?“

„Ja, der kan du se, hvor lidt du følger med, bare for at være dydig; du skulde netop ønske, at du hørte saa meget, at Ørene faldt af. I samme Øjeblik vilde du være Verdens mest eftertragtede Gris, blive omtalt, blive fotograferet, blive dekoreret, blive Stammoder med meget mere, ja, der vilde ogsaa blive holdt Taler for dig, besynderlige Taler med mange overflødige Ord, thi det er Menneskene skrappe til. – Ser du, min fine

lille Ven, naar du en Dag hænger paa Glidestangsvægten og vejer den rigtige Vægt, de otteogtreds Kilo-gram, da vil *dine* Ører udgøre mindst fem Hundrede Gram af denne Vægt. Men er du klar over, at disse fem Hundrede Gram ikke er noget værd? Der har ganske vist været et lille Tilløb fra Amerika til at købe Grise-ører; ingen herhjemme ved dog, hvad Amerikanerne bruger dem til, og der ventes ikke heller noget blivende Salg, saa der maa fremdeles regnes med, at et Øre ikke er en Øre værd. Altsaa, hvis du da ellers har Fiduskassen i Orden og bruger den lille Tabel, vil du nu hurtigt se, at dine værdiløse fem Hundrede Grams Ører i Virkeligheden svarer til et Tab paa to Kroner, da Noteringen for Tiden ligger meget nær fire Kroner Kiloet.

Øjner du Dybden? Slagordet blandt Menneskene vil snart blive „helst ingen Ører eller bare en lille Fip“. Stillingen i Øjeblikket er den, at der findes Bacongrise med Ører, der vejer helt op til seks Hundrede Gram, og andre, hvis Ører kun vejer to Hundrede og halvtreds Gram. Da det gaar mod syv Millioner Grise aarligt her i Landet, vil en Gennemsnitsbesparelse paa bare to Hundrede Gram betyde nær seks Millioner Kroner. For dette Beløb kan der bygges et moderne Baconslagteri af ham den raadgivende og projekterende Ingeniør, der sidder og smaasover i Liggestolen, du ser her ved Siden af os – jeg haaber, at han ikke har hørt noget af alt det, vi har snakket om paa Rejsen her, for saa er hundredoget ude.“

Lille g stak i at smaatude: „Der er ikke noget i Vejen med mine Ører, jeg er en anstændig Gris – hvad skal vi gøre?“ „Hold Taare op at trille,“ reciterede *store G*, „Russerne har det!“ „Hvem,“ snøftede *lille g*. „Russerne hører du jo, jeg siger; det er dem øst for Jerntæppet. De store Opfindelser kommer som Regel derfra. Verdenspatent med Ordlyd: „Kunsten efter Behag at lave Grise med eller uden Ører eller blot en lille Fip.“ Det lyder maaske lidt langt, men ved Patenter kan man ikke være forsigtig nok, derfor maa Ordet Fip med. Hemmeligheden er noget med Insemination, hvorved vore Mødre henfalder i en Slags Henrykkelsestilstand, danser Virginia Reel og andet Tossieri og i alt dette glemmer at faa Ørene med paa os.“

„Insemination, det lyder underligt, hvad er det for noget?“ spurgte *lille g* fortsat bekymret.

„Insemination er noget med „one – two – three“ – og et lillebitte Hop – saa er det sket – straks er der en halv Snes Smaagrise paa Stablen.“

„Og hvad vil de inseminere med,“ spurgte *lille g* nu videbegærlig videre, „og hvad med alle vore Fædre?“

„Ja, hvad ved jeg,“ svarede *store G*, „jeg har hørt noget om, at Vodka skal være godt, ellers skulde jeg da have hørt fejl; og med Hensyn til vore Fædre, ja da er det forbi med dem. Fædre i gammeldags Forstand bliver der ikke mere Tale om. Denne Vodka sparer alle vore fremtidige Fædre, de tusindvis af almindelige Orner, som jo koster andre mange Millioner at

holde paa Benene. Forstaar du nu, at her i Virkeligheden er Tale om en Revolution. Det gjorde altsammen ikke noget, bare det ikke var vore Ører, der var Tale om. – Men,“ fortsatte *store G* nu med dæmpet og hemmelighedsfuld Stemme, „det skal der ikke blive noget af, jeg – hører du, *lille g*, se paa mig – jeg er udsendt fra det højeste G-Raad, og som du husker fra før med en Grundbog, for at starte den store Modstandskampagne. Millioner af voksne Grise mod omkring fireoghalv Million tobenede, hvoraf mange gamle og mange smaa, som ikke er meget værd i Kamp – du forstaar, hvem jeg mener, det er Menneskene, dem der har fundet paa det mærkværdige kun at gaa paa to, skønt de selvfølgelig lige som os oprindelig har gaaet paa fire. Taktiken er paa et nærmere fastsat Tidspunkt at rende samtlige tobenede over Ende. Kun de gamle Dragoner vil blive staaende i første Omgang, men de vil senere blive taget med et sidelæns Angreb.“

„Det lyder forjættende,“ sagde *lille g*, „men hvad vil I gøre med alle de tobenede, de maa jo interneres, eller har I mon ogsaa i Sinde at slagte dem?“

„Ikke slagte,“ sagde *store G*, „til hvad Nytte. Vi Grise er hævet over noget saa unaturligt som at spise Kød, vi bliver ved den naturlige Føde, som Moder Jord skænker os. Vore Brødre, Vildsvinene, som du nok har hørt Tale om, klarer sig jo udmærket i det fri. Og dette med Internering af de tobenede, da gaar det af sig selv – ind i Foldene med dem, de Folde, de

selv har bygget til os. Ham den raadgivende Ingeniør her er lidt vigtig af at have bygget en af Landets mest moderne Foldebygninger. Den skal, efter hvad jeg har hørt, ligge i Nordsjælland i Nærheden af et berømt Slot.“

„Ja, men tror du, at der bliver Plads nok til de mange tobenede?“ spurgte *lille g*.

„Ja, nemt min Ven – ikke mindst i Betragtning af deres unaturlige Gangart ved at gaa paa Højkant. Se, naar først vi har dem inde i Foldene, er Slaget vundet, og det bliver herefter os, der gaar i Foldegangene, der bestemmer, hvor Skabet skal staa. Hele Banden inddeles i Arbejdshold, hvert under Opsyn og Ledelse af en erfaren Gris – saadan en som mig. Alt hvad der herefter dyrkes, deles efter et nærmere udspekuleret Program mellem os Grise og de tobenede – naturligvis mest til os som „Herrefolket“ – og ikke mindst til den øverste Ledelse, der skal have Broderparten. – Synes du ikke, vort Program er enkelt og godt? Der vil desværre ved denne vor Revolution gaa mange af vore til, men det faar ikke hjælpe, nu maa Forsøget voves, og jeg kan betro dig, at Revolutionskomiteen – det øverste G-Raad – har fastsat Dagen for vor Aktion til Onsdag d. 1. September 1954 – det er i Aar. Den Dag holder et af de gamle Ingeniørfirmaer noget, der blandt Menneskene kaldes Jubilæum, hvilket jeg synes er – – –!“

„Hys-s! – tal for alle Grises Skyld dæmpet,“ afbrød *lille g*, „pas dog paa, hvad du siger, du er blevet saa ivrig – – –! se, der kommer en Matros.“

„Hov! – op og se Land, min Herre, vi er i Grenaa!“

Jeg fo'r forskrækket op og takkede den joviale Matros.

„Hvor er *lille g* og *store G*,“ mumlede jeg i min øjeblikkelige Forvirring, jeg havde været langt væk.

„Hvabehar!“ – „Ja, de to Kasser, der stod her, den ene, hvori tre smaa Grise – *lille g* med *de to Pigebørn* – den anden med *store G*?“

Matrosen traadte urolig et Par Skridt tilbage. „Min Herre! Vi har ikke paa denne Tur haft nogle Kasser hverken med Pigebørn i eller med Grise i. Hva' i Alverden gaar der af Dem at tale saa uhyggeligt til mig; hvis De fortsætter, maa jeg gaa til Skipperen.“

„Er det ham, den gæve Marsk Stig, ham med „*Mig haver drømt saa underlig*“ – „*Nu stander Landet i Vaade*“ – hils ham den gamle Cyklerytter og sig, at Landet er reddet, men at det fremdeles gælder om at holde Ørene stive og Halen krøllet.“

Dette sidste fik Bægeret til at flyde over. Jeg naaede lige at høre Matrosens: „Ih, du forbarmende, lad mig komme væk“. – Og medens han echapperede efter Skipperen, benyttede jeg Lejligheden til stiltiende at gaa fra Borde.

OG HER SLUTTER da denne min „Lovsang“ til Danmarks hæderkronede Dyr – er det for meget at sige saadan om den Medskabning, der er en Hovedfaktor i vor Nationaløkonomi. Landsomfattende Kræfter sætter den i Gang; fra Nattevagten ved dens Fødsel til Damperen, naar den fortøjer ved Englands Kaj. Omkring tohundredtusind Andelsmænd fordelt over det ganske Land, Tusindvis af Arbejdere og Funktionærer med Koner og Børn – en Millionskare, der i sine Tanker kredser om „Fabeldyret“, hvis Betydning er saa stor, at selv Landets Rigsdag har maattet træffe omfattende Beslutninger for dets og for vor egen Skyld. Krisen omkring 1932, hvor Bestanden passerede de syv Millioner, og Aarene derefter, er den store Mærkepæl og det alvorlige Memento, Perioden, hvor Andelslagteriernes Generalforsamlinger havde Karakter af Folkemøder – en bevæget Tid, hvor de udstedte Svinekort fra at være guldrandede Papirer sank til at kunne byttes med en Kaffepunch.

Men Grisen selv, dette i Grunden glade og humørfyldte Dyr, som man blot skal kende lidt nærmere til for ogsaa at holde af det – og behandle det vel – sad og sidder fremdeles uforstyrret i Højsædet herhjemme.

Den, der vil studere de danske Andelsslagteriers interessante Historie og den danske Gris' Betydning lidt nærmere, vil forstaa Kunstneren Lorenz Frølich, der, for over Hundrede Aar siden, visionært i en af sine smukke Tegninger har placeret Galten Særimner, pyn-
telig dekoreret Side om Side med Guderne i deres Forsamling. Den gamle Beretning, Sagnet, staar her lyslevende for os og taler til vor Underbevidsthed, hvor et fjernt Spejlbillede minder os om vor Samhørighed med vort gamle Land og dets Historie, ja fører os hinsides Oldtidens fjerne Land, dér hvor Guderne bor. Staaende her forstaa vi, at Sagnet er blevet til Virkelighed – for os. Særimner er vandret med *vore* Fædre og med *os* ned gennem Tiderne, har taget Plads ogsaa ved *vor* Side, delende sig mellem Guderne og os.

— — —

Og vil vi nu til Slut – som Børnene, der foran Tivolis Pantomimeteater ved Forestillingens Slutning kalder i Kor: „Sig noget Pjerrot!“ – paa samme Maade henvende os til den ophøjede: „Giv os, Særimner, i faa Ord din Livserfaring, dit Valgsprog, Ord som maaske ogsaa vi kan bruge paa vor fortsatte Vej.“

Forventningsfuldt stille vil der blive i Gudernes og i Hovedbestyrelsens Forsamling, alles Øjne vil være rettet

mod ham, selv Odins to Ravne, Hugin og Munin, vil tie og lægge Hovedet paa skraa.

Særimner giver sig god Tid, men svarer endelig:

„Du, som har lyttet til Samtalen mellem mine nære Slægtninge *lille g* og *store G* hin Vinterdag paa Marsk Stig, du véd det allerede, men først, naar du hører det fra mig og paa Gudernes Sprog, faar det sin fulde Kraft og kan gives videre: Lev paa mit Valgsprog:

– *Tellørk nelah go evits enerø dloh* –

Guderne smilede forstaaende. Hovedbestyrelsens Medlemmer saa derimod tvivlraadige ud. Det maatte være ekstraordinært gammelt Dansk, som selv en Vendelbo vilde have Besvær med. Og hver for sig tænkte de: „Det maa vores Formand klare, hvad har vi ham ellers til.“

Og selvfølgelig var Formanden som altid Situationen voksen. Han takkede Særimner og sluttede med: „Dette du her har sagt, Særimner, vil vi lade „Axelborg“ oversætte og indrykke i Andelsbladet, for at alle kan nyde godt af dine Visdomsord til Gavn for den enkelte Bedrift, og dermed til Gavn for vort gamle Land.“ Klogelig holdt han for sig selv, at heller ikke han i Øjeblikket var helt paa det rene med, hvad det var, Særimner havde sagt, for hvem holder Gudernes Sprog vedlige, man har Besvær nok med sit eget plus nogle engelske Krumspring. Og skulde der være en eller anden, som endnu ikke har faaet fat paa, hvad Særimner her sagde – ja saa maa han læse det i Andelsbladet.

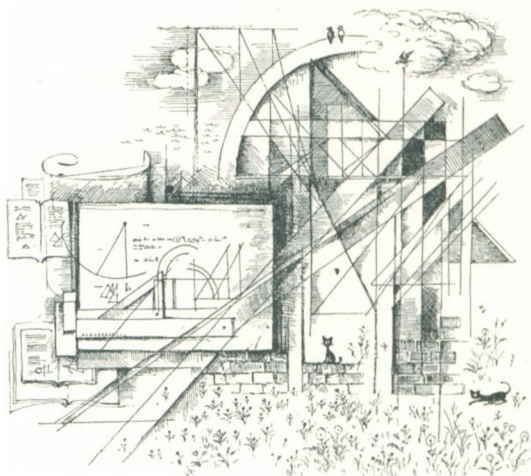
HVAD KAN EN RAADGIVENDE INGENIØR i sin Jubilæumshilsen – som kortfattet Afslutning – vise frem af sine Arbejder, som kan give en Forestilling om det Liv, en Fabrik med sine ofte udstrakte Lokaler rummer, eller om Arbejdsgangen, der som et levende Baand i stadig fremadskridende Retning snor sig frem sammen med Arbejdsdagens Timer.

Motorer og Drivremme løber energisk omkap, Arbejdsmaskinerne taler med hver sin Stemme, nogle mumler blot, andre giver sig højlydt til Kende. De udstrakte Ledningsanlæg er slet ikke de tavse Streng, man skulde tro, alle er de i levende Virksomhed. For Teknikeren er Damp, Gas, Ammoniak, Trykluft, elektrisk Strøm o. s. v. som levende Væsener, hvis Karakter og Temperament han nøje kender. Og han blinker fortrolig til de mange Konstruktioner i Træ, Beton og Staal. Han ved, hvorledes de hver især har det, kender Paavirkningerne i deres enkelte Led, thi de er jo i Virkeligheden noget af ham selv. Som et Samfund for

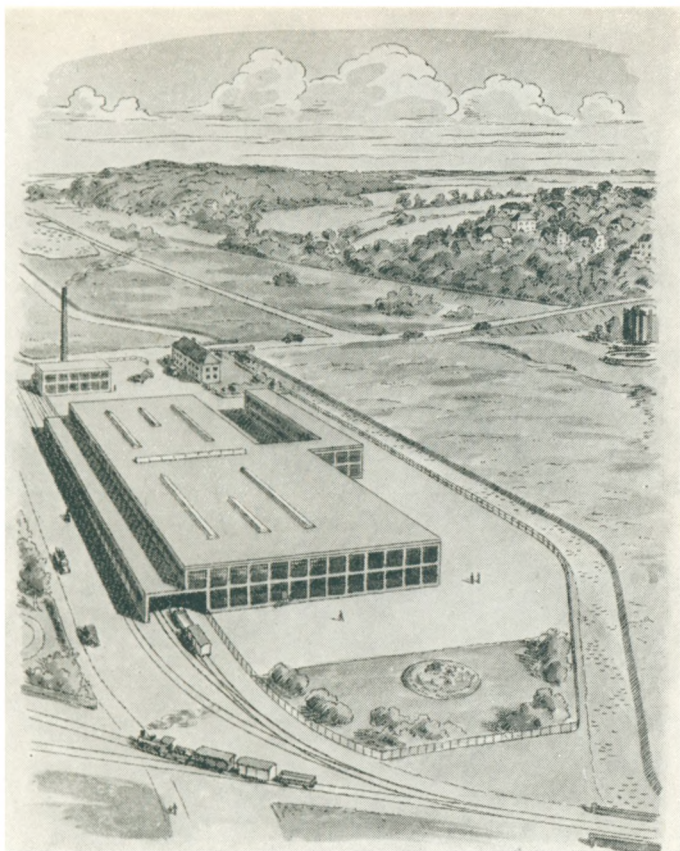
sig ligger de her paa en aldrig afløst Vagt, hver betroet en Opgave med at bære, understøtte og holde sammen. „Er vi ikke paa vor Post, da ligger der et Hus“.

— — —

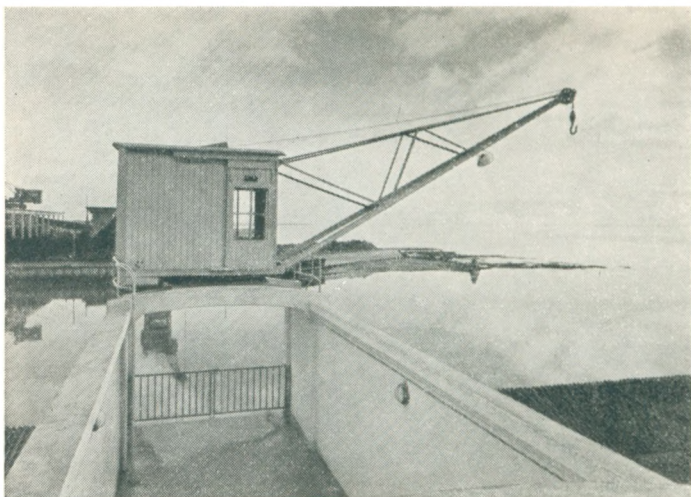
Men Ingeniøren er paa Talefod med det altsammen, og naar Bygherren kommer med sine Ønsker og Tanker, da mobiliserer han alle disse sine Hjælpere, udvælger de rette Elementer og sætter et „passende Hold“ sammen. Og han fortæller gennem sine Tegninger, hvorledes det hele vil komme til at se ud og gennem sine Beregninger, hvad det vil koste. Fra Tegnebrættets hvide uberørte Papir til den fuldt færdige Virksomhed.

**ET UDVALG
AF UDFØRTE ARBEJDER**

Et Slakteri- og Konserver-Projekt, som vi satte meget ind paa og selv var glade for, og da det aldrig blev udført, vil denne vor Glæde holde sig. Vi boltrede os paa det usandsynligste med Bulldozer og Gravko, gjorde Vold paa Naturen ved at flytte en bred og dyb Aa med Masser af gennemstrømmende Vand – opførte os i det hele taget, som om vi havde været paa en seks Ugers Tur i Amerika.

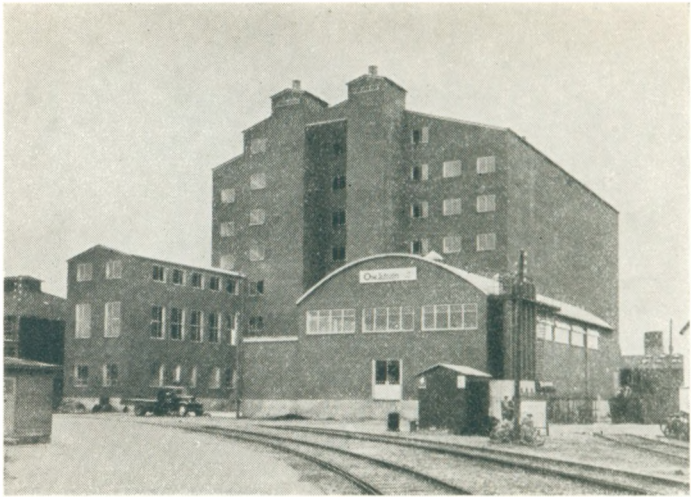
„Agricold“s Udskibning i Esbjerg.

Med Jac. Tvedegaards Stok demonstrerer Ingeniøren Projektet for det store Kølehus „Agricold“, Esbjerg.

Dansk Landbrugs Køle- og Frysehus „Agricold“, Esbjerg.

Køle- og Frysehuset „Agricold“, Esbjerg.

Fryse- og Kølehusets Vægt ligger omkring femogtredive Millioner Kilogram, naar det er fyldt med fire Tusinde Oksekroppe, hvis Vægt udgør godt en Million Kilogram. Huset med sine mange Maskiner staar paa Yoldialer.

Yoldialer? Hvad er det for noget? Hvem gaar mon og husker paa det? Yoldia er det græske Ord for Musling, og Yoldialeret har ikke set Lyset i halvtredsindstyve Tusinde Aar – siges der!

Medens vi de fleste Steder her i Landet kan finde fast Bund inden for en Snes Meter, kom vi her ud for et Lerlag paa over tredsindstyve Meter. En Prøveramning lovede dog, at fjorten-femten Meter lange Jernbetonpæle hver vilde bære omkring tredive Tons. Og Piloteringsarbejdet gik støt fremad. Fantastisk saa det ud i de mørke Efteraarsaftener, naar det tunge Ramslag kom susende deroppe fra Mørket, ind i Projektørens skarpe Lys for i næste Øjeblik at dunke mod Pælehovedet. Esbjergs gamle og unge gik Aftentur for at se og høre det. „Bum“ – – „Bum“ – –!

Men – som ved andre Samfund, hvor enkelte gaar sine egne Veje, skete det ogsaa her. Pæl Nr. C 19 vilde ikke følge Trop. Maalingerne viste kun otte Tons. Bundforholdene syntes anderledes. Arbejdet maatte omgaaende standses.

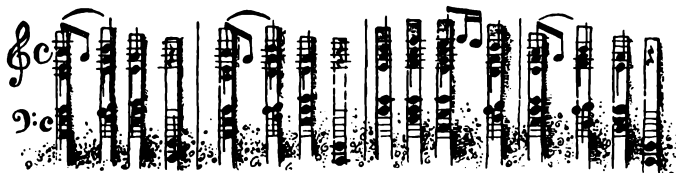
Og der blev tænkt meget.

Hvorefter vi rammede en Række Betonpæle uden om C 19 og støbte et svært Betonhoved mellem de nyrammede Pæle. Nu skulde C 19 underkastes Tortur.

En hydraulisk Donkraft blev indsat for nøjagtig at prøve C 19's Bæreevne. Langsomt kravlede Manometrets Viser opad, det var næsten som ved en Auktion – ti – tyve – fyrre – treds – firs – et Hundrede Tons – C 19 stod urokkelig. Taalmodig bar den denne sin haarde Belastning i fire lange Døgn. Forklaringen er, at Leret omklamrede Pælen, holdt fast paa den, hjalp den.

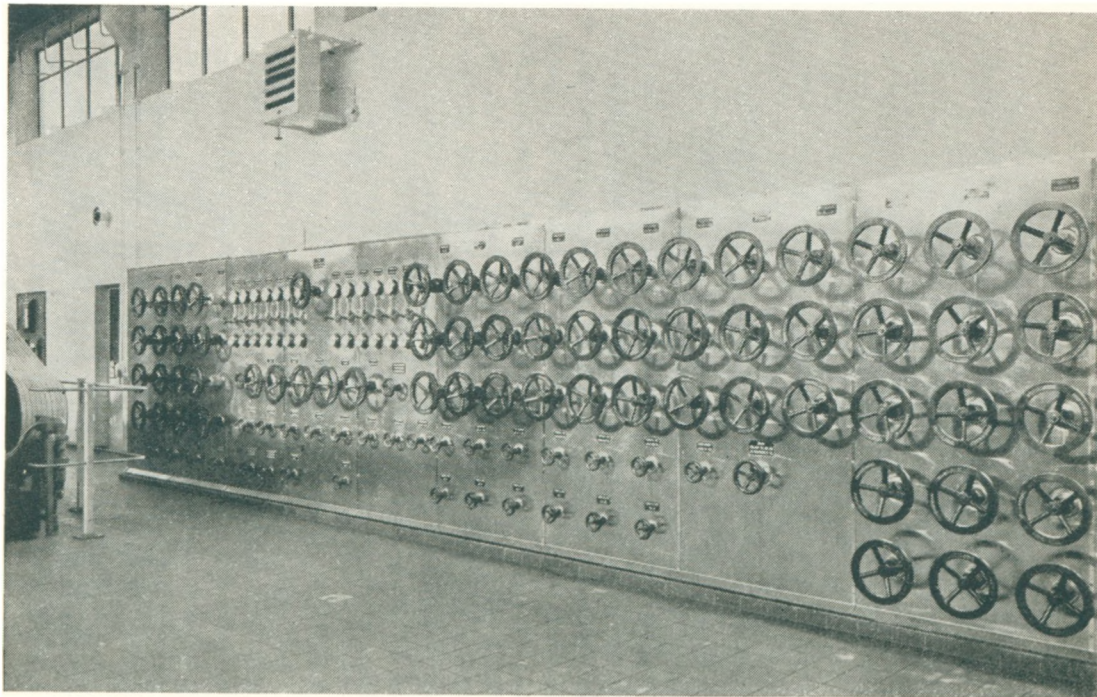
Jeg har det saadan over for Materialer, at jeg godt kan gaa hen og klappe et Stykke smukt Arbejde. Da jeg senere kom forbi C 19, standsede jeg og klappede i Smug den simple Jernbetonpæl og mumlede noget om „gamle Dreng“. Vil De tro, at C 19 svarede: „Lyt til mig,“ og jeg lagde Øret ind til dens forrammede Pælehoved. Dybt dernede fra hørte jeg da en Syngen som den, der en Sommerdag kan høres fra Vejkantens Telefontraade. Det var de sytten Hundrede Pæles Sang. Dernede i det evige Mørke danner de et Samfund paa en aldrig hvilende Vagt. De synger for at holde Modet oppe og for at glæde den lille Musling:

„Yoldia, hjælp os – –“

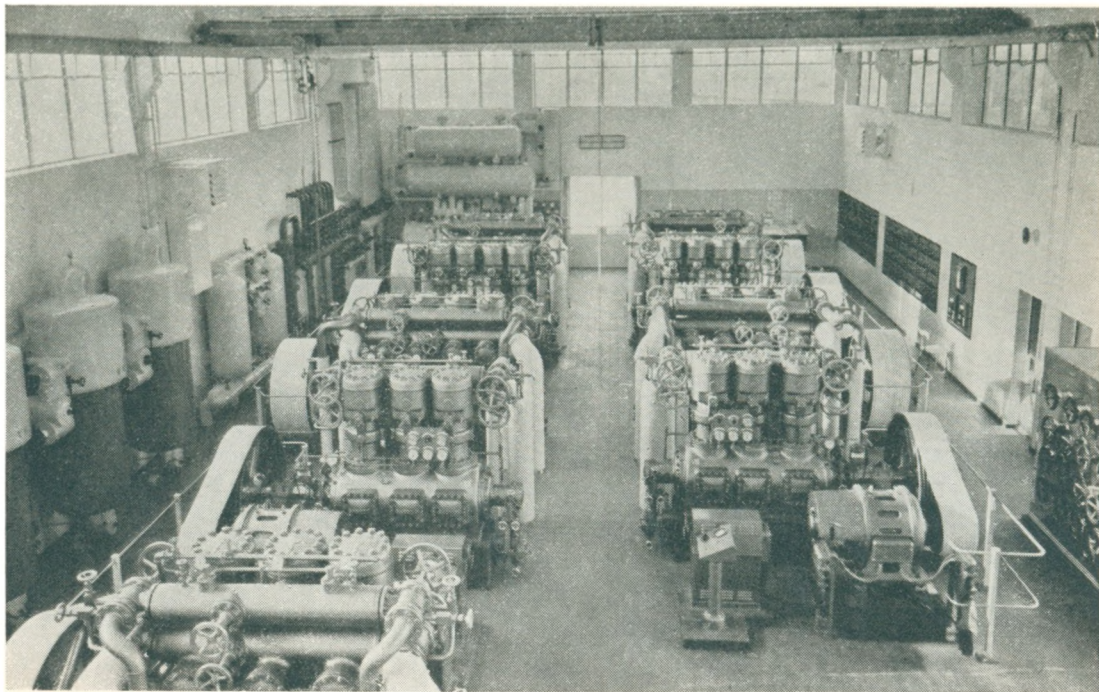

„Yoldia hjælp os – Yoldia hjælp os – Yoldia du vort Haab, du vor Glæde – –“

Reguleringstavle, „Agricold“, Esbjerg.

Maskinsalen, „Agricold“, Esbjerg.

Henrik d. IV, det er ham, den franske, med en Høne i Gryden hver Søndag. Billedet her kunde godt være fra hans Tid, og dog er det fra i Dag; en Situation fra den offentlige Slagteplads i en lille fransk By med det kønne Navn „St. Etienne“. Middelalder endnu nær. Men nu er den forbi her. Byens vise Raad har ladet installere en af vore Skrabemaskiner – dog under ildevarslende Røster fra Indbyggernes Side. Utænkeligt at en Gris skulde kunne taale at snurre rundt paa et Par hurtigtløbende Staalvalser forsynet med tohundredogseksten fremspringende Staalskrabere.

Og Dagen kom. Den hele By trængtes om Maskinen, da den første Gris gled ind. – „Nej for et Galmandsværk – en skoldet Gris ind paa alle de omkringfarende Staalskrabere – om lidt maa den komme ud i Tusinde Smaastumper“. Men da Skrabetiden, de femogtyve Sekunder, var forløbet, førte Maskinen selv Grisen frem paa Arbejdsbordet – fin, som var den af Marcipan – og den hele Forsamling udstødte store Fryderaab paa Fransk.

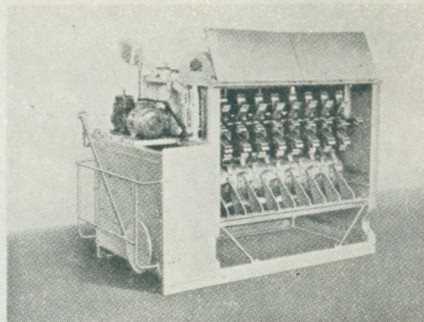
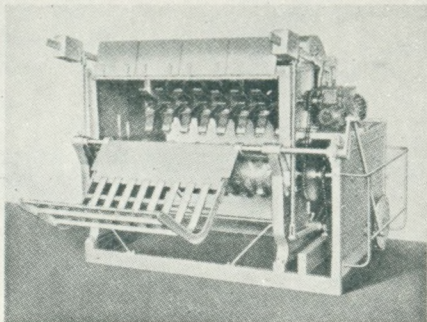
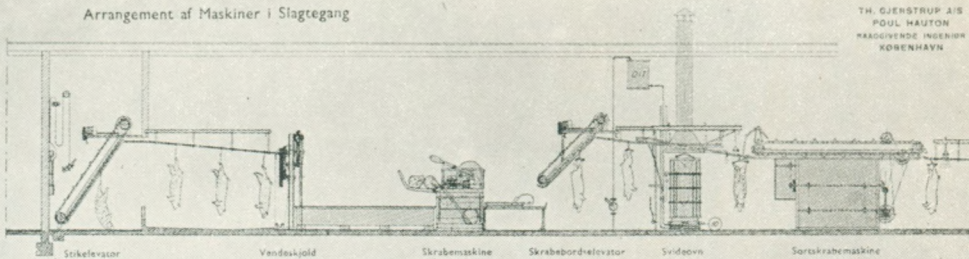
Hvad tidligere een Mand sveddryppende havde staaet og trællet over i femten Minutter, havde Maskinen gjort paa mindre end et halvt Minut, og gjort det ikke alene bedre, men grundigere.

En ny Tid havde holdt sit Indtog i den lille normanniske By – Danskerne havde atter været paa Spil, og sat sine Spor.

— — —

Ham den martialske udseende Mand til venstre paa Billedet er *ikke* Henrik IV. Han døde allerede i sekstenhundredegti – nemlig.

Arrangement af Maskiner i Slagtegang

Patenteret 3-cyl. Skrabemaskine

Moderne Arbejdsmaskineri i et Baconslagteri.

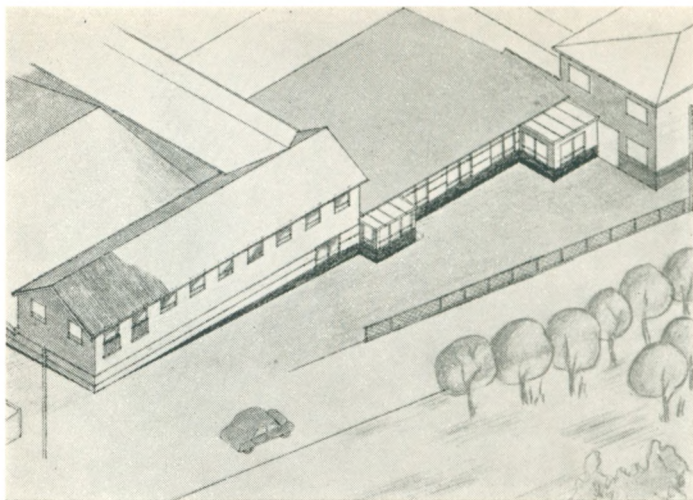
Grønlandske Kvinder piller Rejer i Narssak.

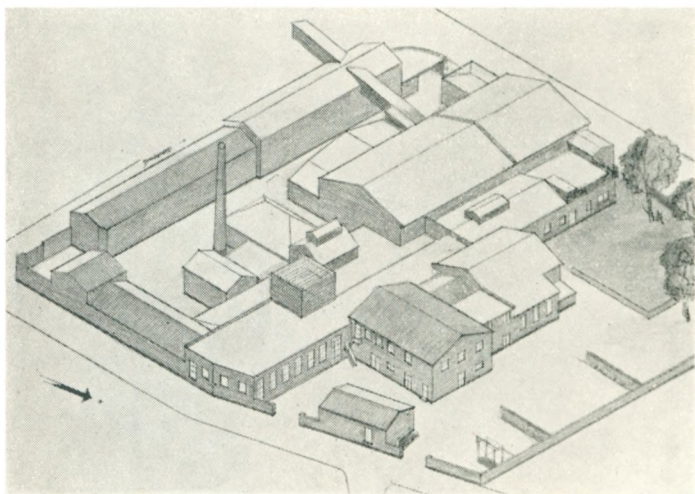
Bopladsen ved Hermetikfabriken i Narssak.

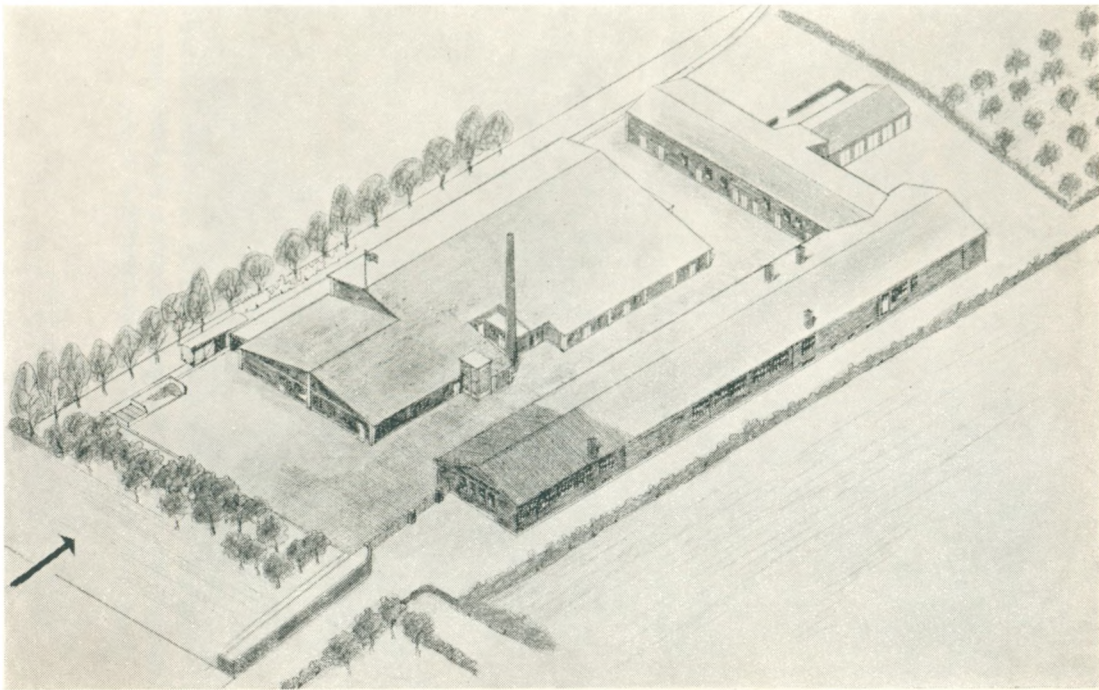
Hermetikfabriken i Narssak, Nord for Julianehaab.

Østvendssysel Andelssvineslagteri, Søby.

Kalundborg Andels Svineslagteri.

Vojens Andels-Svineslagteri.

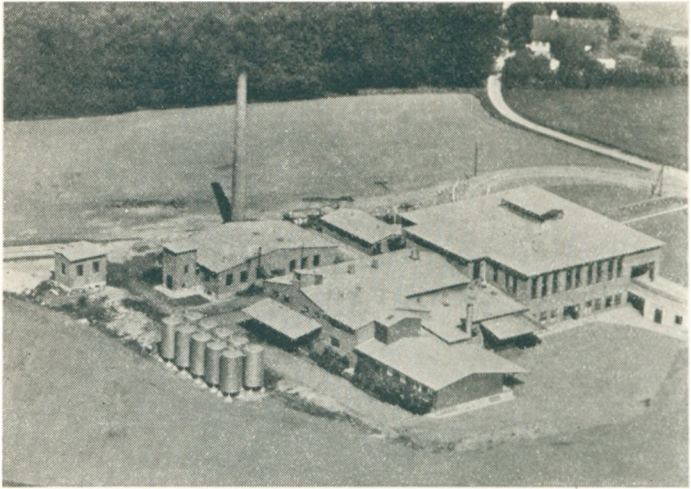

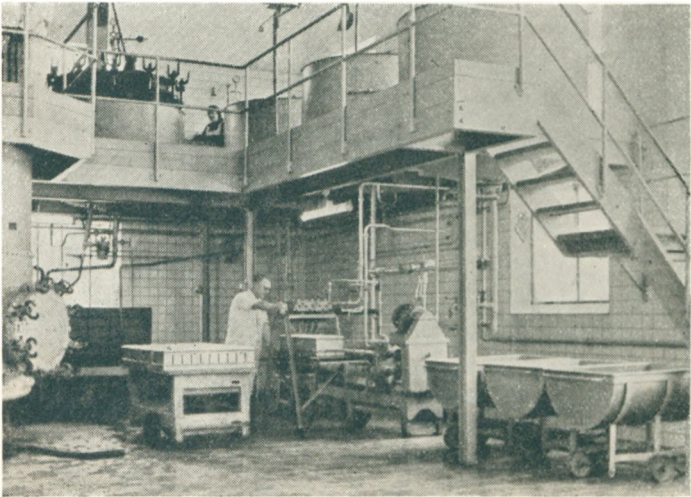
*Hjørnet af Gothersgade og Borgergade i København før Nedrivningen for
„Værksted- og Industrihuset“.*

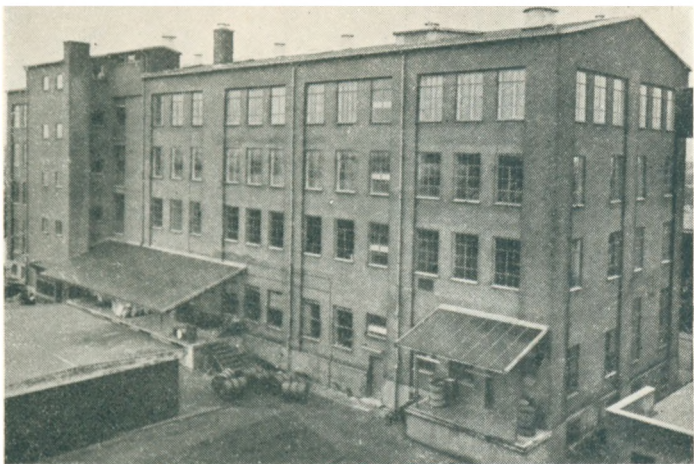
Ingeniørarbejderne for „Værksted- og Industrihuset“, Hjørnet af Gothersgade og Borgergade København, beskrevet i Bogen „Industrihuset 1945“.

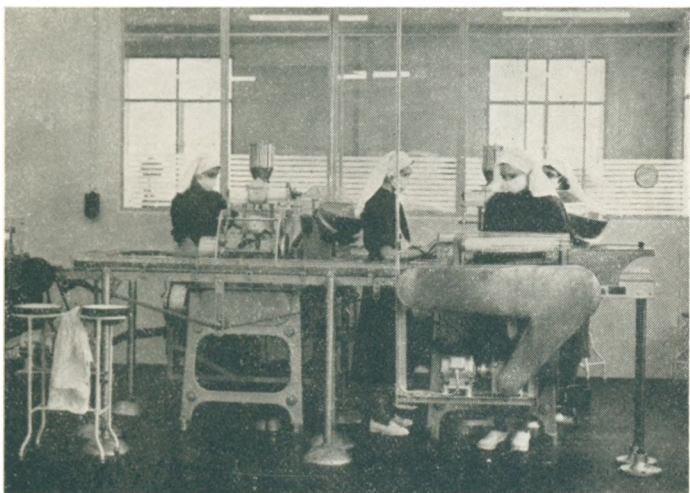
Kødfoderfabriken „Sjælland“, Ortved.

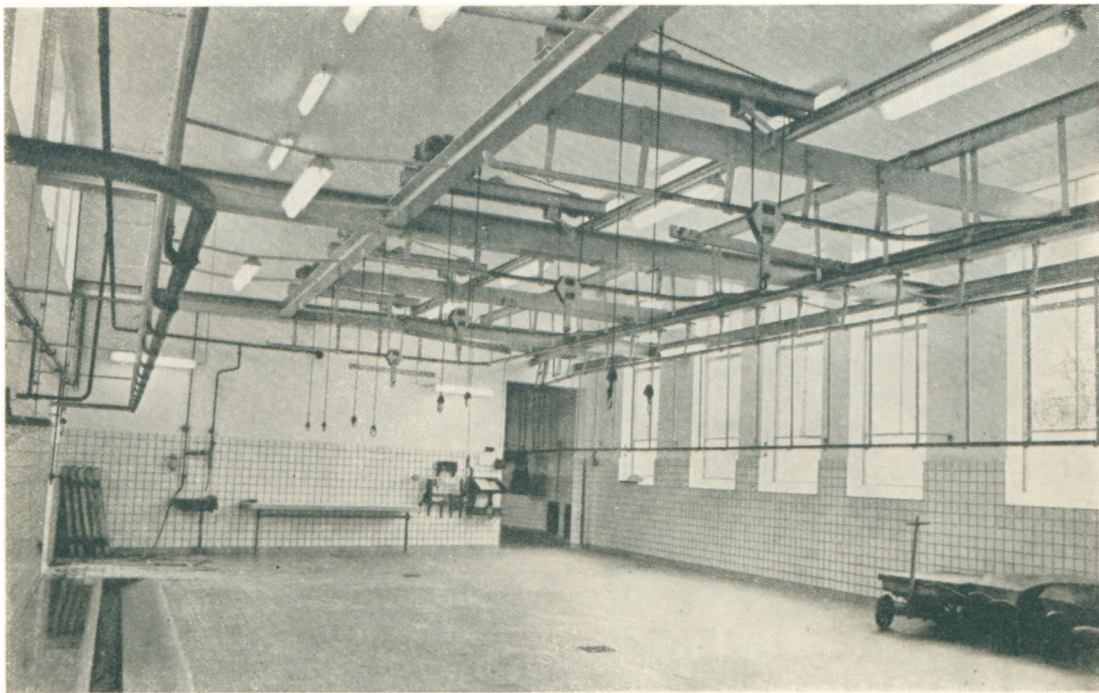
Fedtmelteri – Frederikssund Andels Svineslagteri.

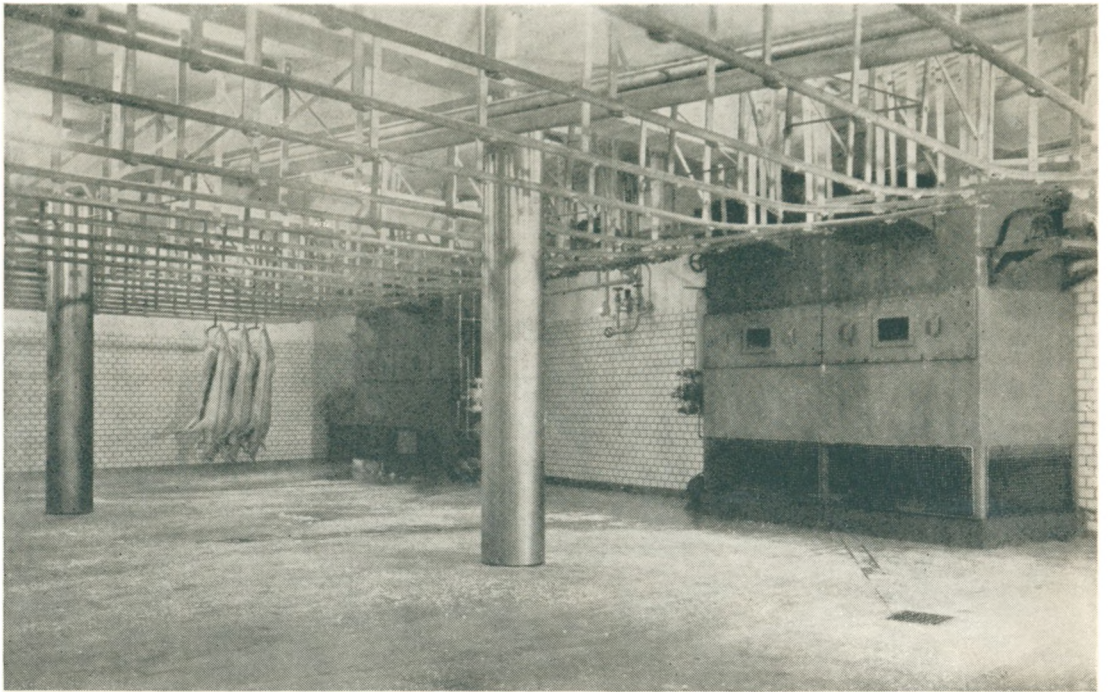
Kemisk Fabrik, D.A.K. i Roskilde.

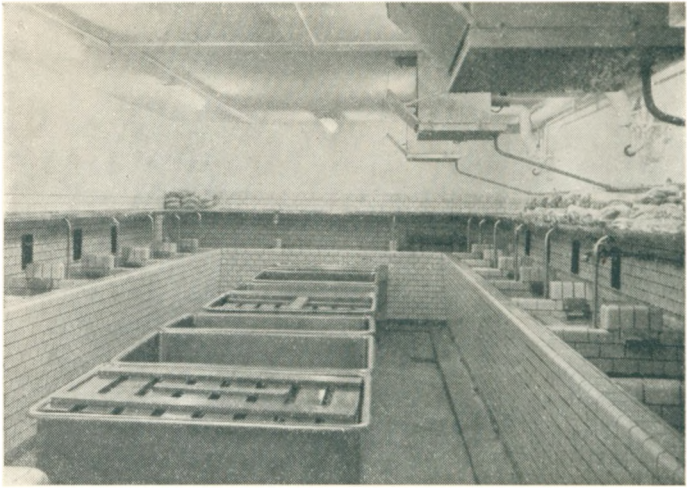
Fra D.A.K. i Roskilde.

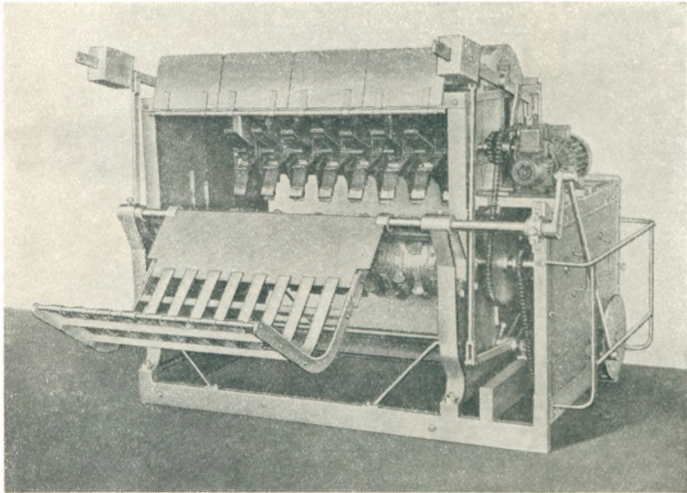
Kreaturslagteri, Hillerød Andelsslagteri.

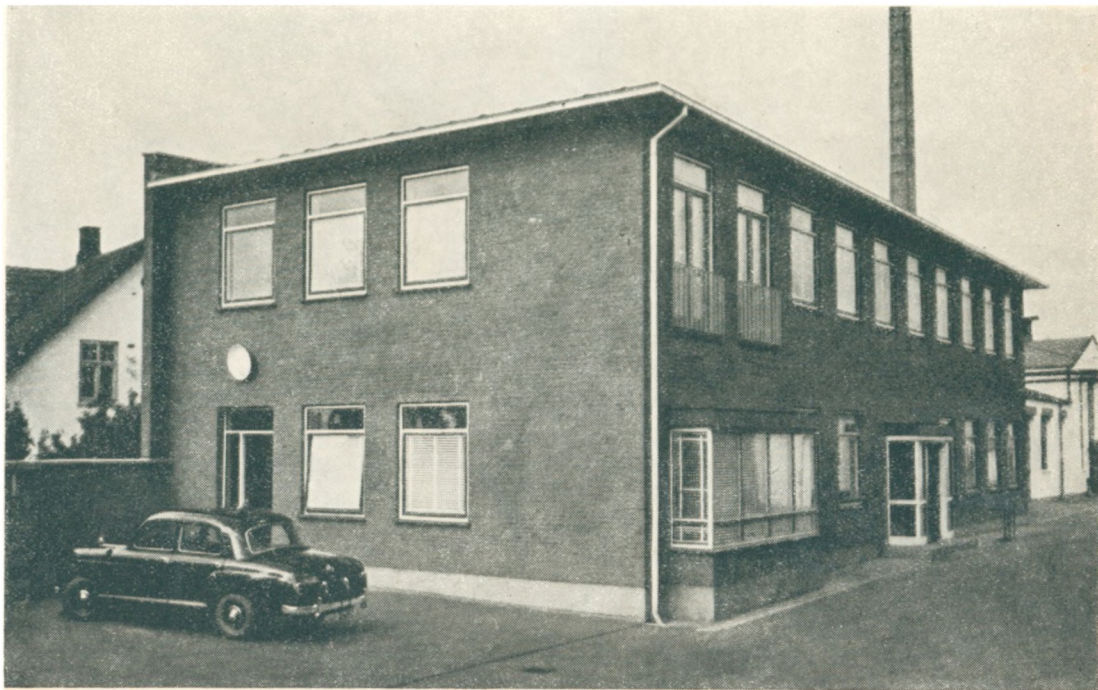
Kølerum, Holbæk Amts Andels-Svineslagteri.

Finsaltning, Masnedsund Andelssvineslagteri.

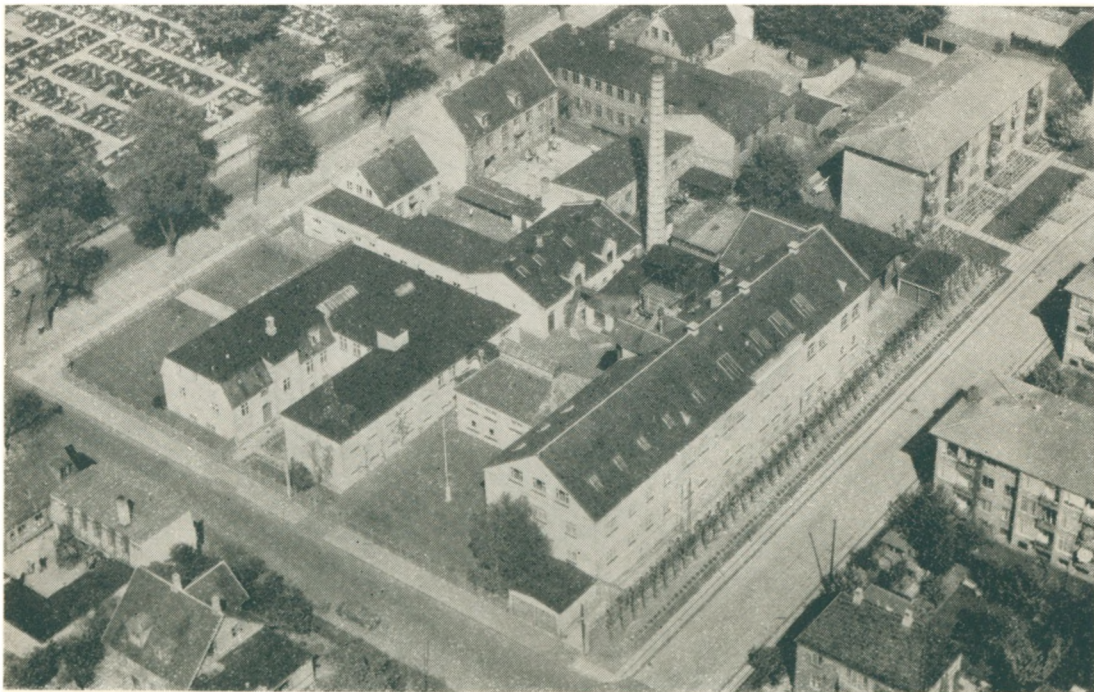

Vor Skrabemaskine, hvoraf hundredvis i Drift Jorden over. Skraber omkring tolv Millioner Svin hvert Aar.

Kontorbygning. – Hillerød Andelsslagteri.

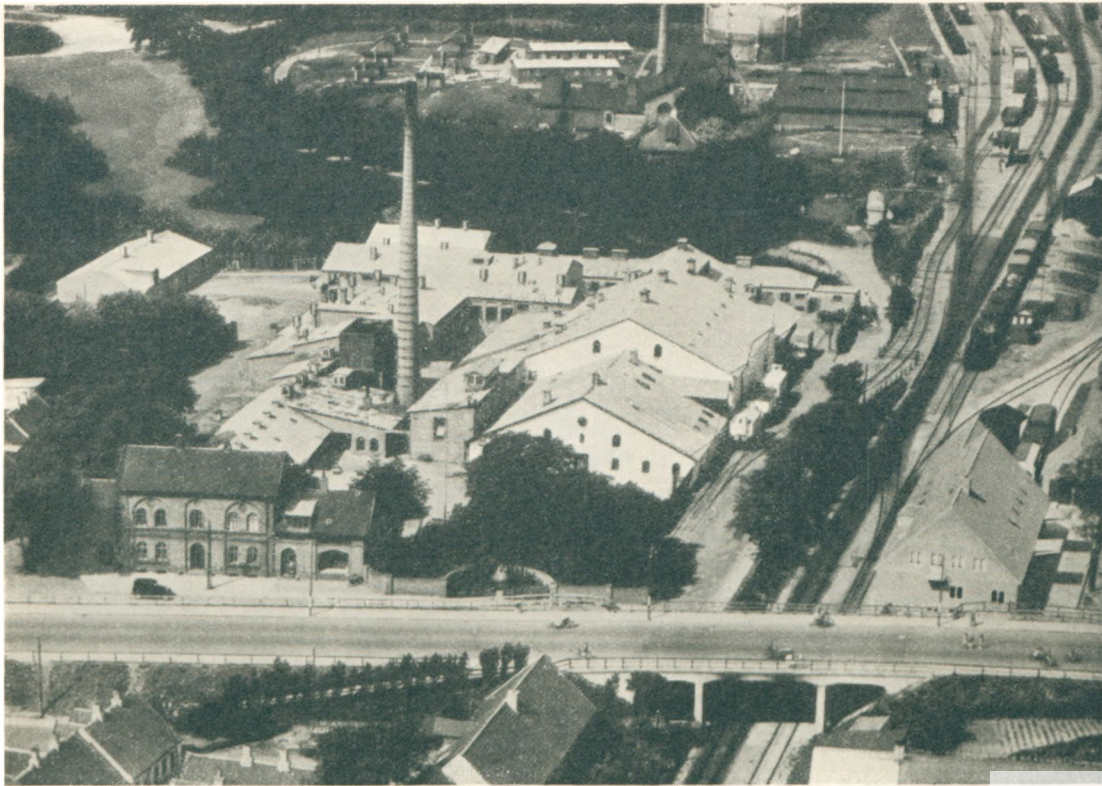

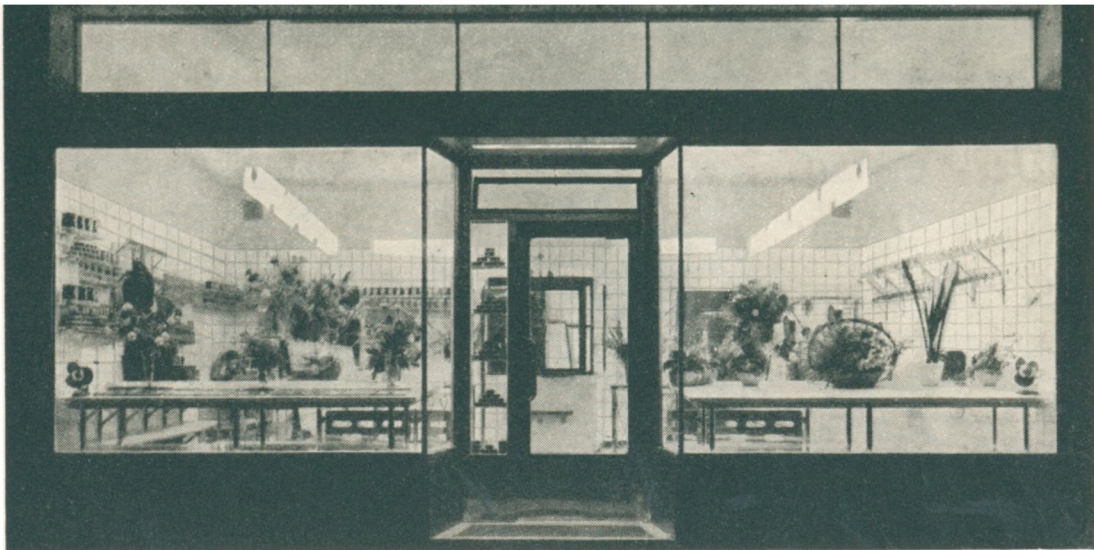
Chokoladefabriken „Nestlé“ Nordisk A/S, Roskildevej, København.

Saaledes var „Agricold“s store Fryse- og Kølehus i Esbjerg nær kommet til at se ud. Projektet var kombineret med et Kreaturslagteri i stor Stil. Opført for Enden af det store Havnebassin; samtidig et Vartegn for det danske Landbrug i vor store Eksporthavn. Storkrigen standsede dette Projekt i 1940.

Hjørring Amts Andels-Svineslagteri.

Det er ikke alene som i St. Etienne, at en lille Bys Befolkning nysgerrigt strømmer til for at se noget ikke hidtil set. Saadant sker ogsaa herhjemme. Som her, da Andelsslagteriet i Holbæk aabnede sin ny Butik. Der blev ikke raabt Hurra som i St. Etienne, for der skal et Overraskelsens Moment til at skabe et spontant Hurra. Her „bare kom og gik man“, for med egne Øjne at se, om Rygtet talte sandt: „Den ny Butik er aabnet i et Hav af Lys og med et Væld af Blomster, og midt i det hele skal der sidde

DENNE BOG er udgivet af Th. Gjerstrup A/S i Anledning af Firmaets 50 Aars Jubilæum den 1. September 1954. Den er skrevet og tilrettelagt af Poul Hauton og trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri A/S med Monotype-Baskerville. Illustrationer og Omslag er tegnet af Mads Stage; Portrættet af Poul Hauton er tegnet 1954 af Gerda Ploug Sarp, og Portrættet af Th. Gjerstrup er tegnet 1934 af Otto Christensen.

